

Prac. Pomorz.

Biblioteka
Główna
UMK Toruń

C9050 /17

SPRAWOZDANIA
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

17

Zeszyt 1—4

1 I 1963 — 31 XII 1963

TORUŃ 1965

WYDAWANE NA ZLECENIE POLSKIEJ AKADEMII NAUK

WYDAWNICTWA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU
za rok 1964

SPRAWOZDANIA TNT

Nr 16 (za okres 1 I — 31 XII 1962) Toruń 1964, s. 74, z. 12,—.

ROCZNIKI

NOWAK ZENON: Polityka północna Zygmunta Luksemburskiego do roku 1411,
Toruń 1964, s. 155 + 5 nlb., R. 69 z. 1, zł 30,—.

GULDON ZENON: Rozmieszczenie, własności ziemskiej na Kujawach w II połowie XVI wieku, Toruń 1964, s. 121 + 1 nlb. + 2 mapy, R. 69 z. 2, zł 40,—.

TOMCZAK ANDRZEJ: Kancelaria biskupów włocławskich w okresie księgi wpisów (XV—XVIII w.), Toruń 1964, s. 289 + 3 nlb., R. 69, z. 3, zł 60,—.

SOBOCIŃSKI WŁADYSŁAW: Historia ustroju i prawa Księstwa Warszawskiego,
Toruń 1964, s. 227 + 1 nlb., + 1 mapa, R. 70 z. 1, zł 60,—.

KIEŁBICKA ANNA: Studia nad sołectwami w województwie krakowskim w XVI—XVIII w., Toruń 1964, s. 166 + 2 nlb., R. 70 z. 2, zł 35,—.

FONTES

Księga długów miasta Torunia z okresu wojny trzynastoletniej wyd. Irena Janosz-Biskupowa, Toruń 1964, s. 318, Fontes 55, zł 60,—.

STUDIA IURIDICA

BISKUPSKI KAZIMIERZ: Ustrój polityczny Belgii, Studium o różnicach między ustrojem konstytucyjnym a rzeczywistością, Toruń 1964, s. 94 + 2 nlb., t. 5 z. 1, zł 20,—.

GORONOWSKI WACŁAW: System finansowy Państwowego Zakładu Ubezpieczeń,
Toruń 1964, s. 171 + 5 nlb., t. 6 z. 1, zł 40,—.

SYMONIDES JANUSZ: Kontrola międzynarodowa, Toruń 1964, s. 183 + 1 nlb., t. 5 z. 2, zł 35,—.

SLIWOWSKI JERZY: Wykonanie kary w warunkach ograniczonej wolności, Toruń 1964, s. 171 + 1 nlb., t. 5 z. 3, zł 30,—.

ZAPISKI HISTORYCZNE

TOM 29 z. 1, Toruń 1964, s. 135 + 1 nlb., zł 20,—.

TOM 29 z. 2, Toruń 1964, s. 187 + 1 nlb., zł 25,—.

TOM 29 z. 3, Toruń 1964, s. 187 + 1 nlb., zł 25,—.

TOM 29 z. 4, Toruń 1964, s. 99 + 1 nlb., zł 25,—.

PRACE WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO

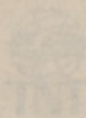
GUMAŃSKI LEON: Jedynekowe systemy aksjomatyczne, Toruń 1964, s. 75 + 1 nlb., Tom 15 z. 1, zł 12,—.

ROGOWSKI LEONARD SŁAWOMIR: Logika kierunkowa a Hegłowska teza o sprzeczności zmiany, Toruń 1964, s. 92, Tom 15 z. 2, zł 15,—.

SPRAWOZDANIA
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
SPRAWOZDANIA
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU

17

1 I 1963 — 31 XII 1963

TORUN 1963

WYDANE NA ZLECENIE POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

BRAW OXBANIA
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU

Main body of faint, illegible text, likely the main content of the document.

Additional faint, illegible text at the bottom of the page, possibly a footer or concluding remarks.

SPRAWOZDANIA
TOWARZYSTWA NAUKOWEGO
W TORUNIU

17

Zeszyt 1—4

1 I 1963 — 31 XII 1963

TORUŃ 1965

WYDAWANE NA ZLECENIE POLSKIEJ AKADEMII NAUK

0

REDAKTOR NACZELNY WYDAWNICTW TNT

Artur Hutnikiewicz

Komitet Redakcyjny

Przewodniczący: *Walerian Preisner*

Członkowie:

Bronisław Włodarski, Rajmund Galon

Cyft. Pomonozn.

Printed in Poland

PAŃSTWOWE WYDAWNICTWO NAUKOWE — ODDZIAŁ W POZNANIU 1965

Wydanie I. Nakład 450 egzempl. Arkuszy wyd. 5,5. Arkuszy druku 4,5. Papier offset. III kl. 70 gr 35x50 cm. Oddano do druku 25. 5. 65 r. Podpisano do druku 15. 12. 1965 r. Druk ukończono w grudniu 1965 r. Zamówienie nr S/373/65. M-3
Cena zł 12,—

Wykonano w Zakładzie Graficznym Politechniki Poznańskiej
w Poznaniu, ul. Ogródowa 11, telefon 534-25

E 718 / 160

SPRAWOZDANIA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU

Nr 17

1 I 1963 - 31 XII 1963

SPIS RZECZY

I. DOROCZNE WAINÉ ZEBRANIE TOWARZYSTWA

Przemówienie prezesa Konrada Górskiego	9
Protokół Walnego Zebrania Towarzystwa Naukowego w Toruniu dnia 19 lutego 1964 r.	14
Sprawozdanie z czynności Towarzystwa za rok 1963	17
Sprawozdanie Skarbnika Towarzystwa za rok 1963	25
Bilans Zamknięcia na dzień 31 XII 1963	29
Protokół Komisji Rewizyjnej	30
Zmiany w składzie Towarzystwa	32
Statut Towarzystwa Naukowego w Toruniu	35

II. MATERIAŁY BIO- I BIBLIOGRAFICZNE CZŁONKÓW WYDZIAŁÓW

W y d z i a ł I

Dawidowicz Wacław	41
Śliwowski Jerzy	43

W y d z i a ł II

Bandura Ludwik	46
Moszyński Leszek	48
Narębski Stefan	50
Osmólska-Piskorska Bożena	52
Witwicki Tadeusz	53

W y d z i a ł III

Prusinkiewicz Zbigniew Andrzej	55
Strawiński Stefan	58

III. SPRAWOZDANIA Z POSIEDZEŃ

WYDZIAŁ I

SOBOCIŃSKI W., Historia ustroju i prawa Księstwa Warszawskiego (ref. Z.Zdrójkowski)	61
KORNATOWSKI W., Społeczno-polityczna myśl św. Augustyna	61
ŚLIWOWSKI J., Wykonanie kary w warunkach ograniczonej wolności	61
KIEŁBICKA A., Sołectwa w województwie krakowskim (ref. W. Hejnosz)	61
BISKUPSKI K., Ustrój polityczny Belgii	62
NOWAK K., Budowa aparatu państwowego w radzieckiej strefie okupacyjnej i ustrój władzy państwowej w NRD (ref. K. Biskupski)	62
JANOSZ-BISKUPOWA I., Rola Torunia w Związku Pruskim i wojnie 13-letniej (ref. Karol Górski)	62
BISKUP M., Akta Stanów Prus Królewskich, t. IV	62
TOMCZAK A., Kancelaria biskupów włocławskich w okresie księgi wpisów XVI-XVIII w. (ref. K.Jasiński)	62
SYMONIDES J., Kontrola międzynarodowa (ref. K.Biskupski)	62
HEJNOSZ W., Uwagi o studiach krakowskich i święceniach kapłańskich Mikołaja Kopernika	63
GÓRSKI K., Wieś duńska w średniowieczu	63
STASZEWSKI J., Stosunki Augusta II z Kurią rzymską w latach 1704-1706 (ref. W. Łukaszewicz)	63
Posiedzenia Komisji Prawniczej	63

WYDZIAŁ II

ROGOWSKI S., Logika kierunkowa a Hegłowska teza o sprzeczności zmiany (ref. T.Czeżowski)	64
SPEINA J., Powieści Stanisława Ignacego Witkiewicza - geneza i struktura (ref. A. Hutnikiewicz)	64
HUTNIKIEWICZ A., Główne doktryny i teorie literackie XX wieku	64
DOKURNO Z.- Kompozycja utworów lirycznych C.K. Norwida do roku 1852 (ref. K. Górski)	64

GĘBAROWICZ M., Szkice z historii sztuki XVII wieku (ref. J. Puciata-Pawłowska)	64
NIEDZIELSKI CZ., Teoretyczne zagadnienia reportażu (ref. A. Hutnikiewicz)	65
WILCZEWSKA K., Czasowniki zwrotne we współczesnej polszczyźnie (ref. H. Turska)	65
Posiedzenia Komisji Filologicznej	65
Posiedzenia Komisji Filozoficznej	66
Posiedzenia Komisji Historii Sztuki	66
Posiedzenia Komisji Bibliografii i Bibliotekoznawstwa	67

WYDZIAŁ III

BASIŃSKA H., RYCHCIK W., Nowa metoda miareczkowego oznaczania cyny dwuwartościowej za pomocą żelazocyjanku potasowego	67
BASIŃSKA H., ORYLSKI Z., MILKE H., Pośrednia metoda miareczkowego oznaczania bizmutu za pomocą żelazocyjanku potasowego	67
AMPEL R., Efekty ewolucyjne asocjacji w Kasjopei (ref. W. Iwanowska)	67
GĄSKA S., Ruchy komety Kopff w okresie 1939-1945 (ref. W. Iwanowska), ...	67
GRUDZIŃSKA S., Identyfikacja linii emisyjnych w zakresie od 4800 Å do 8840 Å w widmie gwiazdy o Ceti (ref. W. Iwanowska)	67
WEGNER W., Ekstynkcja atmosferyczna w zakresie fotograficznym i fotowizualnym w Obserwatorium Astronomicznym w Piwnicach k. Torunia (ref. W. Iwanowska)	68
GŁĘBOCKI R., Widome badania ekstynkcji atmosferycznej w Piwnicach (ref. W. Iwanowska)	68
GRUDZIŃSKA S., Widmo komety Ikeya (1963a) (ref. W. Iwanowska)	
BASIŃSKA H., ORYLSKA K., FURGAŁ K., Badania nad składem osadów wytrącających się w reakcji $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$	68
BASIŃSKA H., ORYLSKI Z., RUDZIŃSKI H., Badania nad składem osadów wytrącających się w reakcji $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{K}_2\text{C}_2\text{O}_4$	68
CZERWIŃSKI Z., JASTRZĄB A., Wpływ dodawanych jonów na zmianę potencjału adsorpcyjnego powstającego na granicy fazy krystalicznej $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ i jego roztworu nasyconego. Cz. 1.	68
CZERWIŃSKI Z., KACZMAREK H., Wpływ dodawania jonów na zmianę potencjału adsorpcyjnego powstającego na granicy fazy krystalicznej $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ i jego roztworu nasyconego, Cz. 2	69

NOWICKA H., Rozwój pobudliwości układu vestibularnego królika
w ontogenezie postnatalnej (ref. J. Hurynowicz) 69

CHURSKA Z., Późnoglacialne formy denudacyjne na zbroczu pradoc-
liny Wisły i Drwęcy (ref. L. Roszkówna) 69

Posiedzenia Komisji Astronomicznej 69

I

DOROCZNE WALNE ZEBRANIE TOWARZYSTWA
w dniu 19 lutego 1964 r.

Przemówienie Prezesa Towarzystwa
Konrada Górskiego

Otwierając Walne Zebranie TNT w 89 roku jego istnienia zaczęę - jak to się stało naszym zwyczajem - od uczczenia pamięci Członków, którzy odeszli od nas w ciągu ostatniego roku. Są to: awaj członkowie zamiejscowi III Wydziału - prof. dr Wilhelm Czarnocki i prof. dr Witold Grabowski, oraz dwaj członkowie zwyczajni: Konstanty Łyskowski i em. prezes Sądu Apelacyjnego Jan Zakrzewski.

Prof. dr Wilhelm Czarnocki, ur. 1886 r. w Mińszczyźnie, po ukończeniu gimnazjum klasycznego w Żytomierzu rozpoczął studia lekarskie na Uniwersytecie Warszawskim, a po słynnym strajku szkolnym 1905 r. przeniósł się na Uniwersytet Jagielloński, który ukończył z tytułem doktora wszech nauk lekarskich w 1913 r. Habilitował się z anatomii patologicznej na Uniwersytecie Warszawskim w 1930 r., a w maju 1939 r. został powołany na profesora nadzwyczajnego tegoż przedmiotu na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Po wojnie objął katedrę anatomii patologicznej w Akademii Medycznej w Gdańsku, W latach 1948-1953 był rektorem tejże Akademii. Zajmował poza tym liczne stanowiska naukowe, społeczne i honorowe w polskim środowisku lekarskim, był również członkiem Towarzystwa Lekarskiego Warszawskiego i jednym z założycieli Gdańskiego Towarzystwa Lekarskiego. Członkiem zamiejscowym naszego Towarzystwa został w r. 1953. Był autorem licznych prac z zakresu swej specjalności, zwłaszcza dotyczących rozwijania się nowotworów w organach wewnętrznych ciała ludzkiego. Zmarł 3 VI 1963 r.

Prof. dr Witold Grabowski, ur. 1902 r. we Lwowie, kończył szkołę średnią i Wydział Lekarski w swym rodzinnym mieście. Tytuł doktora wszech nauk lekarskich uzyskał w 1925 r. Po kilku latach pracy w cha-

rakterze asystenta na Uniwersytecie Jana Kazimierza we Lwowie wyjeżdża dla odbycia studiów specjalistycznych do Paryża, Strasburga, Frankfurtu i Berlina. Powtórnie (w r. 1930) odbywa podróże w celach naukowych do Paryża i Wiednia. W 1934 r. habilituje się we Lwowie z zakresu radiologii lekarskiej, prowadzi na Uniwersytecie Jana Kazimierza wykłady i ćwiczenia oraz jest egzaminatorem tego przedmiotu. W latach 1939-1941 jest docentem rentgenologii w Medycznym Instytucie we Lwowie. W latach 1944-45 zostaje powołany do czynnej służby wojskowej i staje na czele Szpitala Garnizonowego w Lublinie, a potem Szpitala Ministerstwa Obrony Narodowej w Warszawie. Na reklamację Uniwersytetu Wrocławskiego zostaje zwolniony z wojska w randze podpułkownika i od grudnia 1945 r. pełni obowiązki kierownika Kliniki Radiologicznej we Wrocławiu jako profesor nadzwyczajny. W r. 1946/47 jest Dziekanem Wydziału Lekarskiego Uniwersytetu Wrocławskiego. We wrześniu 1951 r. zostaje przeniesiony do Akademii Medycznej w Gdańsku, gdzie objął i pełnił aż do śmierci stanowisko kierownika Zakładu Radiologii Oddziału Onkologicznego. Zmarł 9 VII 1963 r. Był autorem licznych i wysoko cenionych prac z zakresu radiologii i onkologii. Członkiem naszego Towarzystwa został w r. 1953.

Konstanty Łyskowski, ur. 1897 r. na Pomorzu (pow. brodnicki) związany był tradycją rodzinną z naszym Towarzystwem, jako stryjeczny wnuk pierwszego prezesa TNT. Nie był pracownikiem naukowym, lecz praktycznym działaczem w fachu rolniczym i na niwie społecznej, zwłaszcza w zakresie spółdzielczości rolniczej. W Towarzystwie naszym reprezentował ten odłam społeczeństwa pomorskiego, dzięki któremu powstało i mogło działać w okresie najgorszego ucisku narodowego takie Towarzystwo jak nasze. Podczas okupacji niemieckiej był więziony w Oranienburgu i w Dachau. Zmarł 5 VI 1963 r.

Do tej samej kategorii członków zwyczajnych, dzięki którym Towarzystwo Naukowe w Toruniu rozwijało się pomyślnie w okresie, gdy jeszcze nie istniał Uniwersytet M. Kopernika, należał Jan Wyssogota Zakrzewski, ur. 1881 r. w Wielkopolsce. Po ukończeniu słynnego gimnazjum Marii Magdaleny w Poznaniu studiował prawo we Wrocławiu, potem w Getyndze i Berlinie. Pracował zrazu jako adwokat na Śląsku. Po pierwszej wojnie światowej zamieszkał w Poznaniu, gdzie objął stanowisko Prezesa Sądu Apelacyjnego, przez pewien czas był rejentem w Łodzi, po czym osiadł w Toruniu, gdzie go zastała druga wojna światowa. Chroniąc się przed prześladowaniem ze strony hitlerowskiego okupanta opuścił Toruń i mieszkał w różnych miastach Polski, m.in. w Warszawie i Krakowie. Po wojnie wrócił do Torunia, gdzie pracował nadal społecznie jako prezes Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Francuskiej i jako wieloletni członek Zarządu Towarzystwa Naukowego. Zmarł 18 III 1963 r.

Minutą milczenia uczcijmy pamięć naszych Zmarłych.

Na wstępie naszych dorocznych walnych zebrań podkreślałem już nie-raz historyczną rolę i doniosłość Towarzystwa Naukowego w Toruniu jako placówki stworzonej wysiłkiem moralnym i materialnym polskiego społeczeństwa na Pomorzu dla obrony i rozwoju kultury polskiej w czasach, gdy niemiecki zaborca dążył do jej unicestwienia i do wmówienia światu, że ona nie reprezentowała nigdy poważniejszych wartości. Nie będę dzisiaj powtarzać szczegółów historycznych obrazujących powstanie i rozwój TNT, ograniczając się do sumarycznego przedstawienia dzisiejszego stanu Towarzystwa i wyników pracy ostatniego, tj. 1963 roku.

Na dzień 31 XII 1963 r. TNT liczyło 289 członków, w tym 115 członków Wydziału. Za zadanie swoje TNT uważało rozwijanie i popieranie twórczości naukowej we wszystkich dziedzinach wiedzy, zwłaszcza związanej z problematyką regionu pomorskiego, oraz popularyzacją wiedzy. Osiąganie swych celów TNT dokonywa za pośrednictwem 3 wydziałów i 20 komisji, oraz komitetów redakcyjnych.

Wydział I - Nauk Historycznych, Prawniczych i Społecznych liczył w końcu okresu sprawozdawczego 39 członków i odbył 9 posiedzeń naukowych i 13 zebrań administracyjnych. Na zebraniach naukowych Wydziału ogłoszono 12 referatów, na Komisji Prawniczej - 3 referaty; Komisja Historyczna odbywała swoje posiedzenia wspólnie z Oddziałem Toruńskim Polskiego Towarzystwa Historycznego. Wydział I wydał w serii „Roczników” - 4 prace, w serii „Fontes” - 3 prace, w serii „Studia Iuridica” - 2 prace. W serii „Zapisek Historycznych” ukazał się tom XXVIII obejmujący 4 zeszyty.

Wydział II - Filologiczno-Filozoficzny liczył 26 członków, odbył 3 posiedzenia naukowe i 3 administracyjne. Na Wydziale ogłoszono 7 referatów, na Komisji Filologicznej 6 referatów, na Komisji Filozoficznej 5 referatów, na Komisji Historii Sztuki - 2 referaty i na Komisji Bibliografii i Bibliotekoznawstwa - 1 referat, Drukarnią ogłoszono 4 prace.

Wydział III - Matematyczno-Przyrodniczy liczył 50 członków. Odbył 2 posiedzenia naukowe, na których zreferowano 13 prac z zakresu chemii, astronomii, geografii, neurofizjologii. Prace w komisjach Wydziału przedstawiają się następująco: Komisja Astronomiczna odbyła 3 posiedzenia, na których ogłoszono 8 referatów. Komisja Geograficzna zajmowała się przygotowaniem monografii geograficznej ziemi dobrzyńskiej i współpracowała z Oddziałem Toruńskim Polskiego Towarzystwa Geograficznego. Podobnie i Komisja Chemiczna odbywała zebrania wspólnie z Oddziałem Toruńskim Polskiego Towarzystwa Chemicznego.

Wydział wydaje swoje prace w serii zatytułowanej „Studia Societatis Scientiarum Toruniensis”, podzielonej na 7 sekcji. W sekcji B

(Chemia) ogłoszono 3 prace; w sekcji C (geografia) - 2; w sekcji D (Botanika) - 5 prac; w sekcji E (Zoologia) - 5 prac i w sekcji F (Astronomia) - 4 prace. Razem 19 prac.

Realizowana przez wymienione tu Wydziały i Komisje działalność TNT wyraża się w akcji wydawniczej, w przeprowadzaniu badań naukowych, w produkcji mikrofilmowej, w akcji wymiany wydawnictw z innymi towarzystwami naukowymi w kraju i za granicą, wreszcie w popularyzacji wiedzy. Nie mogę tu wchodzić w szczegóły tej działalności, chciałbym tylko zwrócić uwagę słuchaczy na wyjątkowo ważną rzecz, jaką stanowią publikacje historyczne TNT, zwłaszcza źródłowe (jak np. Akta Stanów Prus Królewskich), dające niezbitą podstawę dokumentacyjną dla wykazania polskości regionu pomorskiego. Wiąże się z tą sprawą akcja Pracowni Mikrofilmowej TNT, zabezpieczająca cenne materiały archiwalne i udostępniająca badaczom w kraju i za granicą dokumenty, dla których poznanie trzeba byłoby przeprowadzać żmudne poszukiwania i odbywać liczne podróże. Archiwum mikrofilmowe Towarzystwa jest już dziś w posiadaniu 93 137 zdjęć dokumentów od XV wieku do czasów najnowszych, m.in. 8 tysięcy zdjęć dokumentów dotyczących historii najnowszej stosunków polsko-niemieckich. W roku 1963 nasza Pracownia Mikrofilmowa wykonała przeszło 52 tysiące zdjęć, mikrofilmów negatywów, pozytywów i powiększeń. W zakresie wymiany wydawnictw jesteśmy w kontakcie z 45 instytucjami krajowymi i 176 instytucjami zagranicznymi w 27 krajach świata. Wysłano do instytucji krajowych i zagranicznych 1359 egz. wydawnictw TNT, otrzymano natomiast 1726 wydawnictw obcych. Dzięki temu księgozbiór Towarzystwa wzrósł ostatnio, osiągając liczbę 36 tysięcy pozycji dzieł naukowych i stanowiąc jedyny w swoim rodzaju zbiór naukowy dzieł o Pomorzu i najważniejszy w ogóle zbiór zagranicznych dzieł naukowych na Pomorzu. Działalność popularyzacyjna TNT wyraża się przede wszystkim poprzez nasze wydawnictwa naukowe, które docierają do bibliotek publicznych i pedagogicznych, jak również za pomocą organizowania sesji naukowych i odczytów publicznych. W roku 1963 odbyła się sesja naukowa poświęcona setnej rocznicy Powstania Styczniowego oraz 6 odczytów publicznych, w tym 1 wygłoszony przez prelegenta zagranicznego.

Tak by się przedstawiał w ogólnych zarysach obecny stan TNT i obraz jego działalności. Jeśli jest on daleki od tego, jak by go chciały widzieć nasze ambicje i pragnienia, to przyczyny tego należałoby jednak szukać poza nami. Pragnęlibyśmy nadal prowadzić i rozwijać akcję wydawniczą, dając pierwszeństwo pracom koncepcyjnym, twórczym i monograficznym, jak również umożliwiać młodym pracownikom nauki ogłaszanie ich prac, mających się stać podstawą ich dalszej kariery naukowej. Jednakże wadliwa dystrybucja wydawnictw naukowych, nie dająca się z góry określić wysokość dotacji przyznawanej przez Polską

Akademii Nauk utrudniają normalną, ustabilizowaną działalność Towarzystwa i budzą niekiedy niepokój o dalszy rozwój zasłużonej placówki naukowej i społecznej, mającej za sobą prawie 90 lat chlubnej tradycji kulturalnej.

Niezależnie jednak od tych niepokojów i obaw powinniśmy oddać należne podziękowanie instytucjom i ludziom, dzięki którym zrobiliśmy to, co zrobiliśmy i jeszcze utrzymujemy się na zmiennej i ruchliwej fali dzisiejszego życia. Składam więc serdeczne podziękowanie Polskiej Akademii Nauk, naszym wojewódzkim i miejskim władzom, Państwowemu Wydawnictwu Naukowemu, które realizuje naszą działalność wydawniczą, a wreszcie wszystkim osobom w łonie samego Towarzystwa za ich maksymalny wysiłek i dobrą wolę okazywaną w codziennej, trudnej pracy. W szczególności muszę w ramach osobistej wdzięczności podziękować J.M. Rektorowi UMK, prof. dr Antoniemu Swinarskiemu, wiceprezowski Zarządu, za pełnienie w moim zastępstwie obowiązków prezesa przez co najmniej 5 miesięcy w ostatnim roku, wyrwanych z mego życia przez różne choroby. Nie mogę również pominąć milczeniem niezwykle cennej pracy prof. dr Mariana Michniewicza jako Sekretarza Generalnego TNT, mec. dr Stefana Dembińskiego, naszego niezrównanego skarbnika i wreszcie wielkiego wkładu energii i sumiennosci, jaki okazuje prof. dr Artur Hutnikiewicz na stanowisku Redaktora Naczelnego naszych wydawnictw. Jeśli te sprawy idą - wedle przysłowiowego wyrażenia - jak w zegarku, to wielka w tym zasługa człowieka, który nimi kieruje. Na koniec muszę oddać już nie tylko sprawiedliwość, ale wręcz hołd naszej administracji z dyr. Alojzym Kirsteinem na czele, Kierownictwu Pracowni Mikrofilmowej i Sekretariatowi Redakcji Wydawniczej za pełne poświęcenia i ideowego oddania wykonywanie obowiązków. Jeśli mimo wszelkich trudności, z jakimi musimy walczyć, cała machina Towarzystwa idzie sprawnie i bez zgrzytów, to trudno w tym nie widzieć cichej, ale jakże wydajnej zasługi ludzi, którym się należy może największe podziękowanie.

PROTOKÓŁ

Dorocznego Walnego Zebrania Towarzystwa Naukowego w Toruniu
z dnia 19 lutego 1964 r.

Porządek obrad

Część I - Publiczna

1. Zagajenie i omówienie działalności Towarzystwa - Prezes.
2. Wykład: „Granice wolności” - Prof. dr T. Czeżowski.

Część II - Zamknięta

3. Wybór Prezydium Zebrania.
  4. Odczytanie i przyjęcie protokołu z zeszłorocznego Walnego Zebrania.
  5. Sprawozdanie Zarządu: a) Sekretarza Generalnego, b) Skarbnika.
  6. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
  7. Powzięcie uchwały o udzieleniu absolutorium Zarządowi.
  8. Ustalenie składek członkowskich na rok 1964.
  9. Zmiana Statutu Towarzystwa.
  10. Ogłoszenie nazwisk nowych członków.
  11. Wolne głosy.
- Ad 3. Po zagajeniu części zamkniętej Zebrania przez Prezesa prof. dra Konrada Górskiego, na przewodniczącego Zebrania wybrano jednomyślnie doc. dra Jerzego Śliwowskiego, a na sekretarza dra Aleksandra Matawowskiego.
- Ad 4. Protokół z Walnego Zebrania w roku 1963, odczytany przez dra A. Matawowskiego, przyjęto bez poprawek. Przewodniczący Zebrania doc. dr J. Śliwowski odczytał pisma i depeze gratulacyjne od: Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, Szczecińskiego Towarzystwa Naukowego, Towarzystwa Naukowego w Bydgoszczy, Biblioteki Gdańskiej PAN i dra Wacława Morawskiego.
- Ad 5. a) Sekretarz Generalny doc. dr M. Michniewicz odczytał sprawozdanie z działalności Towarzystwa w roku 1963.

- b) Skarbnik Towarzystwa dr Stefan Dembiński złożył sprawozdanie finansowe i ocenił sytuację finansową Towarzystwa w roku 1963.
- Ad 6 Protokół z posiedzenia Komisji Rewizyjnej dnia 15 lutego 1964 r. odczytał Przewodniczący Komisji Rewizyjnej prof. dr W. Hejnosz, który równocześnie postawił wniosek o udzielenie Zarządowi absolutorium z działalności w roku 1963. Nad sprawozdaniami z działalności Towarzystwa, Skarbnika Towarzystwa i Komisji Rewizyjnej dyskusji nie było.
- Ad 7. Wniosek Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium Zarządowi uchwalono jednogłośnie. Od głosu powstrzymali się obecni na Zebraniu członkowie Zarządu.
- Ad 8. Na wniosek Zarządu uchwalono składkę na rok 1964: 20,- zł dla członków zwyczajnych i 60,- zł dla miejscowych członków Wydziałów, z tym, że ci ostatni otrzymują nieodpłatnie „Sprawozdania TNT”.
- Ad 9. Prof. dr K. Biskupski przedstawił projekt zmiany statutu. Nad projektem, w szczególności nad postanowieniem, kto może być członkiem Wydziału, wywiązała się ożywiona dyskusja, w której głos zabierali profesorowie: J. Krupowicz, M. Prufferowa, M. Biskup, J. Gerlach, E. Pischinger, A. Swinarski, J. Mikulski, T. Czeżowski i Konrad Górski. Całość projektu zmian statutu uchwalono 62 głosami przy 1 przeciw i 9 wstrzymujących się. Natomiast jednogłośnie uchwalono wniosek profesorów J. Krupowicza i M. Biskupa: „Walne Zebranie wzywa Zarząd do przedstawienia nowego regulaminu, o którym mowa w projekcie zmiany statutu odnośnie do § 23, poszczególnym wydziałom celem wypowiedzenia się”. Jednogłośnie uchwalono również wniosek porządkowy Zarządu, upoważniający Zarząd do ostatecznej redakcji statutu.
- Ad 10. Sekretarz Zebrania odczytał listę nowych członków Wydziałów TNT oraz nowych członków zwyczajnych.

L i s t a   n o w y c h   c z ł o n k ó w   W y d z i a ł ó w   T N T :

W y d z i a ł   I I

doc. dr Ludwik Bandura	-	członek miejscowy
doc. dr Leszek Moszyński	-	" "
doc. dr Bożena Osmólska-Piskorska	"	" "
doc. dr. Tadeusz Witwicki	-	" "
prof. dr Mieczysław Gębarowicz	-	członek zamiejscowy

W y d z i a ł III

doc. dr Lech Dubikajtis	-	członek	miejscowy	czynny
prof. dr Leon Jeśmanowicz	-	"	"	"
doc. dr Stanisław Balcerzyk	-	członek	miejscowy	
doc. dr Zbigniew Prusinkiewicz	-	"	"	
doc. dr Edward Sąsiada	-	"	"	
doc. dr Stefan Strawiński	-	"	"	

Lista członków TNT wpisanych w roku 1963: doc. dr Kazimierz Antonowicz, major mgr Konrad Ciechanowski, prof. dr Gwido Chmarzyński, dr Bolesław Danilczuk, dr Eleonora Danilczuk, ks. dr Kazimierz Dąbrowski, mgr Bogusława Jakubowska, mgr Marian Kallas, dr Ryszard Ludwicki, mgr Maksymilian Grzegorz, dr Waclaw Morawski, doc. dr Kazimierz Nowak, Hanna Tomaszewska-Nowak, dr Janusz Pelc, dr Stanisław Potocki, dr Leonard Rogowski, dr Stanisław Salmonowicz, doc. dr Jerzy Śliwowski, prof. dr Władysław Sobociński, mgr Janusz Symonides, dr Waclaw Szyszkowski, dr Krysztyna Wilczewska, dr Janina Wojciechowska, dr Mieczysław Wojciechowski, prof. dr Stefan Narębski.

Ad 11. Wolnych wniosków nie było.

(-) Aleksander Matawowski
Sekretarz Zebrania

(-) Jerzy Śliwowski
Przewodniczący Zebrania

S P R A W O Z D A N I E
Z CZYNNOŚCI TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU
za rok 1963

Towarzystwo Naukowe w Toruniu liczyło w dniu 31 XII 1963 r. 289 członków, w tym 115 członków Wydziału.

Zarząd Towarzystwa pracował w składzie: prezes - Konrad Górski, wiceprezes - Antoni Swinarski, sekretarz generalny - Marian Michniewicz, skarbnik - Stefan Dembiński, członkowie Zarządu: Kazimierz Biskupski, Artur Hutnikiewicz i Henryk Szarski oraz przewodniczący Wydziałów: Karol Górski, Tadeusz Czeżowski i Jan Zabłocki. Zarząd odbył w roku sprawozdawczym 6 posiedzeń, podejmując 64 uchwały. Przy Zarządzie działały 4 komisje, 2 komitety redakcyjne i Redakcja Naczelna Wydawnictw TNT,

Komisja do Spraw Zleconych Prac Naukowych pracowała w składzie: Karol Górski, Jerzy Śliwowski, Barbara Józefowiczowa, Stefan Narębski, Juliusz Czopek i Alina Ulińska. Komisja opiniowała wszystkie umowy - zlecenia na wykonanie prac naukowych w zakresie akcji wydawniczej i planem objętych badań naukowych. Komisja do Zleconych Prac Nienaukowych, w składzie: Krystyna Porębska, Amalia Rosińska i Maria Chełmicka, opiniowała umowy - zlecenia na prace nie mające charakteru naukowego. Komisja Odczytowa, w składzie: Bronisław Nadolski, Wanda Stęślicka-Mydlarska i Jerzy Śliwowski, nie przejawiała w roku sprawozdawczym działalności. W roku 1963 powołano Komisję Kopernikańską w składzie: Wilhelmina Iwanowska, Karol Górski i Bronisław Nadolski - z zadaniem koordynowania badań naukowych i publikacji w związku z 500-letnią rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika. Komisja ta zajmowała się w roku sprawozdawczym sprawami organizacyjnymi.

Międzywydziałowy Komitet Redakcyjny „Sprawozdań TNT”, w składzie: Bronisław Włodarski, Rajmund Galon i Halina Turska, wydał drukiem Sprawozdania nr 15 za rok 1961 oraz przygotował i przekazał do druku Sprawozdania nr 16 za rok 1962. Komitet Redakcyjny Prac Popularnonaukowych, w składzie: J. Lechicka, W. Preisner i W. Zabłocka, wydał w roku sprawozdawczym pracę: „Tuchola - zarys monograficzny” oraz przygotował do druku drugi nakład pracy Remera: „Toruń. Historia - Ludzie - Sztuka”. W roku tym dopracowywano również „Monografię Kruszwicy”. Redakcja Naczelna, w składzie: redaktor naczelny - Artur Hutnikiewicz, członkowie: W. Hejnosz, T. Grudziński, B. Nadolski, H. Turska, J. Mikulski i A. Ulińska - poza omówieniem różnych spraw dotyczących akcji wydawniczej, opracowała plan wydawniczy za rok 1964 i ustaliła honoraria dla poszczególnych czynności związanych z ak-

cją wydawniczą. Nad rytmicznym wykonaniem planu wydawniczego i sprawnym biegiem prac związanych z akcją wydawniczą czuwał redaktor naczelny A. Hutnikiewicz.

Komisja Rewizyjna w składzie: członkowie: Wojciech Hejnosz i Wilhelmina Iwanowska, zastępcy: Eugeniusz Słuszkiewicz i Leonid Żytkowicz - odbyła 1 posiedzenie i przeprowadziła kontrolę działalności finansowo-gospodarczej Towarzystwa.

Towarzystwo spełnia swe statutowe zadanie: rozwijanie i popieranie twórczej pracy naukowej poprzez pracę w trzech Wydziałach i 15 Komisjach lub Komitetach Redakcyjnych.

Wydział I - Nauk Historycznych, Prawniczych i Społecznych liczył przy końcu 1963 r. 39 członków. Przewodniczącym był do 14 I 1963 Bronisław Włodarski, a następnie Karol Górski. Funkcję zastępcy przewodniczącego pełnił Wojciech Hejnosz, sekretarzem był do 14 I 1963 r. Karol Górski, następnie do 24 IV 1963 r. Kazimierz Jasiński, a od tej daty Zbigniew Zdrójkowski. W roku 1963 wybrano 6 członków miejscowych czynnych i 1 członka miejscowego. Wydział odbył 9 posiedzeń naukowych, na których przedstawiono 13 prac. Ponadto Wydział odbył 11 zebrań administracyjnych otwartych i 2 zebrania administracyjne zamknięte. Na współpracowników Komisji Historycznej wybrano 17 osób, a Komisji Prawniczej - 12 osób. Komisja Historyczna liczyła pod koniec roku sprawozdawczego 17 członków i 28 współpracowników. Przewodniczącym był Kazimierz Jasiński, a sekretarzem Helena Piskorska. Komisja nie organizowała osobnych posiedzeń naukowych i administracyjnych, lecz współpracowała z Wydziałem I i posiedzenia naukowe odbywała wspólnie z Toruńskim Oddziałem Polskiego Towarzystwa Historycznego. Komisja Prawnicza, w składzie: przewodniczący Wojciech Hejnosz, sekretarz Zbigniew Zdrójkowski, liczyła w końcu roku 11 członków i 22 współpracowników. Komisja odbyła 3 posiedzenia naukowe, na których ogłoszono 3 referaty.

Przy Wydziale działały 4 Komitety Redakcyjne, Komitety te pracowały w składzie: Komitet Redakcyjny „Roczników TNT” - przewodniczący Tadeusz Grudziński, członkowie: Jadwiga Lechicka, Witold Łukaszewicz i Zbigniew Zdrójkowski. Wydano drukiem:

- 1) S. C a c k o w s k i: Gospodarstwo wiejskie w dobrach biskupstwa i kapituły chełmińskiej (Rocznik 67 z. 1).
- 2) A. T o m c z a k: Walenty Dembiński - kanclerz egzekucji (Rocznik 67 z. 2).
- 3) E. W r ó b l e w s k a: Józef Feliks Zieliński (Izet-Bey) 1808-1878. (Rocznik 68 z.1).
- 4) A. C z a c h a r o w s k i: Uposażenie klasztoru Norbertanek w Żukowie od XIII do poł. XV wieku (Rocznik 68 z. 2).

Komitet Redakcyjny Fontes TNT: przewodniczący - Wojciech Hejnosz, członkowie - Karol Górski i Bronisław Włodarski. Wydano drukiem:

- 1) W. H e j n o s z, i J. G r o n o w s k i: Źródła do dziejów ekonomii malborskiej, t. 3 (Fontes, t. 52).
- 2) J. M a t u s z e w s k i: Iura Prutenorum (Fontes, t. 53).
- 3) K. G ó r s k i i M. B i s k u p: Akta Stanów Prus Królewskich, t. 3 (Fontes 54). Ponadto przygotowano w tej serii pracę „Księga długów miasta Torunia z okresu wojny 13-letniej” jako t.2 „Źródła do dziejów wojny 13-letniej”).

Komitet Redakcyjny „Studia Iuridica” - przewodniczący: Kazimierz Biskupski, członkowie: Wacław Dawidowicz, Wiktor Kornatowski. Wydano drukiem:

- 1) K. B i s k u p s k i: Założenia ustrojowe współczesnej Francji.
- 2) H. R e n i g e r: Problem podstawy wymiaru w socjalistycznym podatku rolniczym okresu przejściowego.

Na rok 1964 w serii tej przygotowano:

- 1) W. G o r o n o w s k i: System finansowy Państwowego Zakładu Ubezpieczeń.
- 2) J. Ś l i w o w s k i: Wykonanie kary w warunkach ograniczonej wolności.

Komitet Redakcyjny „Zapisek Historycznych” - przewodniczący: Marian Biskup, członkowie: Jan Gerlach i Kazimierz Jasiński, sekretarz Jerzy Serczyk. Wydano drukiem w roku 1963 tom 28, z. 1-4.

Wydział II - Filologiczno-Filozoficzny liczył 26 członków. Przewodniczącym był Tadeusz Czeżowski, zastępcą przewodniczącego Zofia Abramowiczówna, a sekretarzem Artur Hutnikiewicz. Wydział odbył 3 posiedzenia naukowe, na których przedstawiono 7 prac. W obrębie Wydziału działały 4 komisje naukowe oraz Komitet Redakcyjny Prac Wydziału Filologiczno-Filozoficznego. Komisja Filologiczna liczyła 15 członków i 16 współpracowników. Przewodniczącym był Bronisław Nadolski, a sekretarzem Bożena Osmólska-Piskorska. Komisja odbyła 4 posiedzenia, na których przedstawiono 6 prac. Komisja Filozoficzna liczyła 12 członków i 16 współpracowników. Przewodniczącym był Henryk Elzenberg, sekretarzem Stanisław Gerstmann. Komisja odbyła wspólnie z Oddziałem Toruńskim Polskiego Towarzystwa Filozoficznego 5 posiedzeń, na których przedstawiono 5 referatów. Komisja Historii Sztuki liczyła 11 członków i 6 współpracowników. Przewodniczącym była Jadwiga Puciata-Pawłowska, sekretarzem Zygmunt Kruzelnicki. Komisja odbyła 2 posiedzenia naukowe z 2 referatami. Do najważniejszych przejawów w działalności Komisji należały publikacje z zakresu historii sztuki, przygotowane do III tomu Teki Komisji Historii Sztuki. Komisja Bibliografii i Bibliotekoznawstwa liczyła 7 członków i 19 współpracowników. Przewodniczącym był Stefan Burhardt,

sekretarzem Leopold Rozental. Komisja odbyła 1 posiedzenie z 1 referatem.

Komitet Redakcyjny Prac Wydziału Filologiczno-Filozoficznego pracował w składzie: przewodniczący - Halina Turska, zastępca przewodniczącego - Zofia Abramowiczówna, członkowie: Tadeusz Czeżowski, Henryk Elzenberg, Bronisław Nadolski, Jadwiga Puciata-Pawłowska. W roku 1963 wydano drukiem w serii Prac Wydziału Filologiczno-Filozoficznego następujące pozycje:

- 1) St. G e r s t m a n n: Problemy teorii emocji (Prace Wydż. Fil.-Filoz. tom XIII z. 3).
- 2) W. P r e i s n e r: Arrigo Boito i jego stosunki z Polską (Prace Wydż. Fil.-Filoz. tom XIV z. 1).
- 3) B. O s m ó l s k a - P i s k o r s k a: Powstanie styczniowe w twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego (Prace Wydż. Fil.-Filoz. tom XIV z. 2).
- 4) M. S w o b o d a: De proverbiiis a Cicerone adhibitibus. (Prace Wydż. Fil.-Filoz. tom XIV z. 3).

W y d z i a ł III - M a t e m a t y c z n o - P r z y r o d n i c z y liczył w 1963 r. 50 członków. Prezydium Wydziału pracowało w składzie: przewodniczący - Jan Zabłocki, zastępca przewodniczącego - Witold Zacharewicz, sekretarz - Alina Ulińska. Wydział odbył 2 posiedzenia naukowe, na których przedstawiono 13 prac, w tym 6 z dziedziny chemii, 5 z astronomii, 1 z geografii i 1 z neurofizjologii. Oprócz posiedzeń naukowych Wydział odbył 2 posiedzenia administracyjne otwarte i 1 zebranie administracyjne zamknięte. Przy Wydziale czynnych było 5 komisji: Komisja do Badań Pomorza i Pojezierza Mazurskiego liczyła 9 członków i 3 współpracowników. Przewodniczącym był Jan Zabłocki, sekretarzem Melityna Gromadska. Komisja ta w roku sprawozdawczym nowych badań subwencjonowanych przez Towarzystwo nie prowadziła, natomiast członkowie Komisji prowadzili szereg badań terenowych, niektóre z nich jako dalszy ciąg akcji badawczej inicjowanej przez Towarzystwo Naukowe w Toruniu. Informacje o rodzaju i przebiegu tych badań terenowych zawiera załącznik do niniejszego sprawozdania. Komisja Astronomiczna liczyła 13 członków i współpracowników. Przewodniczącym Komisji była Wilhelmina Iwanowska, sekretarzem Stefania Grudzińska. Komisja odbyła 3 posiedzenia naukowe, na których zreferowano 7 prac. Komisja Geograficzno-Geologiczna liczyła 3 członków i 26 współpracowników. Przewodniczącym był Rajmund Galon, wiceprzewodniczącym J. Wojciechowski i Z. Prusinkiewicz, sekretarzem J. Szupryczyński. Komisja zajmowała się nadal przygotowaniem monografii geograficznej ziemi dobrzyńskiej i organizowała posiedzenia referatowe. Komisja Chemiczna liczyła 8 członków. Przewodniczącym był Anto-

ni Basiński, a sekretarzem Jan Krupowicz. Komisja odbywała wspólne posiedzenia z Oddziałem Toruńskim Polskiego Towarzystwa Chemicznego. Działająca przy III Wydziale Komisja Muzeum Kopernika - po zrealizowaniu swego zadania - została zlikwidowana. Powołano natomiast Komisję Kopernikańską pod przewodnictwem Wilhelminy Iwanowskiej.

Przy Wydziale pracował Komitet Redakcyjny "Studia Societatis Scientiarum Torunensis". Przewodniczącym był Józef Mikulski, przewodniczącymi sekcji: Sectio A (Mathematica-Physica) - S. Jaśkowski, Sectio B (Chemia) - A. Basiński, Sectio C (Geographia-Geologia) - R. Galon, Sectio D (Botanica) - J. Zabłocki, Sectio E (Zoologia) - I. Mikulska, Sectio F (Astronomia) - W. Iwanowska, Sectio G (Physiologia) - J. Hurynowicz. Wydano drukiem:

- 1) S. P o c z o p k o: Sole podwójne i hydratacja w niektórych trójskładnikowych roztworach nasyconych (Sectio B, vol. IV nr 6).
- 2) Z. R o j e k: Chemisorpcja wodoru, tlenu węgla i pary wodnej na katalizatorze kobaltowym (Sectio B, vol. IV nr 5).
- 3) E. K o z ł o w s k a: Badania wiskozymetryczne kompleksów z bezwodnym HNO_3 (Sectio B, vol. IV nr 7).
- 4) E. K w i a t k o w s k a: Osadnictwo wiejskie ziemi dobrzyńskiej w świetle planów z XVIII i XIX wieku i jego przemiany pod wpływem uwłaszczenia i parcelacji (Sectio C, vol. IV nr 3).
- 5) B. R o s a - Rozwój morfologiczny wybrzeża Polski w świetle dawnych form brzegowych i akumulacji rzek nadbałtyckich (Sectio C, vol. V).
- 6) Z. M a s t y Ń s k i: Typy lasu i ich rozmieszczenie na terenie Bydgoskiego Zarządu Lasów Państwowych (Sectio D, vol. VI nr 5).
- 7) J. B e r n d t: Badania anatomiczne drewna krajowych gatunków rodzaju *Betula* L. (Sectio D, vol. VI nr 6).
- 8) I. H o ł o w n i a: Układ elementów przewodzących w kilku typach utworów ascydialnych *Pelargonium zonale* (Sectio D, vol. VI nr 4).
- 9) H. J a w o r s k a: Badania kariologiczne nad rozwojem tapetum w pylnikach *Cichorium intybus* L. (Sectio D, vol. VI nr 7).
- 10) J. W i l k o Ń - M i c h a l s k a: Halofity Kujaw (Sectio D, vol. VII nr 1).
- 11) S. D z i u b a: Studia nad ekologią środowiskową roztoczy (Acarina) gleby pól uprawnych cz. 2 (Sectio E, vol. VII nr 1).
- 12) A. D r o z d o w s k i - Obserwacje nad fauną wyspy Bąsak (woj. gdańskie) Sectio E, vol. VII nr 3).
- 13) S. K u b i a k: Unaczynienie skóry u jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis*), (Sectio E- vol. VII, nr 2).
- 14) G. C z o p k o w a: The distribution of capillaries in muscles of some Amphibia (Sectio E, vol. VII nr 4).

15) S. S t r a w i ń s k i: Ptaki podmiejskich zadrzewień Torunia
(Sectio E, vol. VII nr 5).

Zasadniczymi kierunkami działalności Towarzystwa w roku 1963 były nadal: a) akcja wydawnicza publikacji naukowych i popularnonaukowych, b) przeprowadzanie badań naukowych, c) produkcja mikrofilmowa, d) akcja wymiany wydawnictw i gromadzenie księgozbioru dzieł naukowych, e) popularyzacja wiedzy.

Plan wydawniczy Towarzystwa na rok 1963 obejmował 35 pozycji o objętości 331,75 ark., w tym 33 pozycje własne o objętości 295,75 ark. oraz 2 pozycje zlecone o objętości 36 ark. Wykonano:

Pozycje własne planowane	32 - ark.	309	
Pozycję własną z poślizgu ...	1 - "	<u>21,50</u>	330,50
Pozycję zleconą (Tuchola) ...	1 - ark.		<u>10,75</u>
Razem wydano pozycje	34 - arkuszy		341,25

Nie wydano 1 pozycji zleconej - Monografii Kruszwicy - z powodu niedotrzymania terminów przez autorów.

Udział poszczególnych wydziałów w wydanych w roku 1963 pozycjach przedstawia się, jak następuje:

Wydział I (łącznie z „Zapiskami")	- 13 poz.	o objętości	198,75 ark.
Wydział II	- 4 " "	" "	54 "
Wydział III	- 15 " "	" "	73,75 "
Wydawnictwo ogólne (Sprawozdania)	- 1 " "	" "	4 "
Wydawnictwo popularnonaukowe zlec.	- 1 " "	" "	<u>10,75 "</u>
Razem jak wyżej	34 poz.	o objętości	341,25 ark.

Pod względem techniki wykonania prac wydano:

Metodą typograficzną	16 prac	o objętości	251,50 ark.
Techniką offsetową	6 " "	" "	29,00 "
Techniką składopisu	12 " "	" "	60,75 "
Na produkcję wydawniczą w roku 1963 wydano	1 226 236	zł	
przy otrzymaniu na ten cel dotacji w kwocie	<u>997 000</u>	"	

Zatem wydano na akcję tę więcej od otrzymanej dotacji o ..... 229 236 zł
Kwotę tę pokryto z rezerw finansowych z lat ubiegłych. Wpływy ze sprzedaży wydawnictw z lat ubiegłych i z produkcji w roku 1963 wynoszą 182 274 zł, a wartość nie sprzedanych wydawnictw z produkcji 1963 r. - 157 569 zł. O kwotę tę powiększyła się wartość naszego magazynu wydawnictw własnych Towarzystwa, która wynosiła na koniec 1963 roku 751 754 zł. Cały zapas wydawnictw własnych Towarzystwa (łącznie z komisem) wynosił na koniec roku sprawozdawczego 1 378 854 zł.

Plan badań naukowych na rok 1963 przewidywał 7 badań, na które preliminowano 39 000 zł. Przeprowadzono 6 badań przy wykorzystaniu

z przyznanej przez Towarzystwo pomocy finansowej w kwocie 40.500,- zł tylko kwoty 21.056 zł. Zatem plan badań naukowych na rok 1963 zrealizowany został pod względem rzeczowym w 85%, a finansowo tylko w 56,5%. Stan ten tłumaczy się tym, że jedno z poważnych badań planowanych, a mianowicie „Grodziska wczesnośredniowieczne ziemi chełmińskiej i dobrzyńskiej” nie zostało przeprowadzone w zamierzonych ramach. Przy pomocy finansowej Towarzystwa przeprowadzono w roku sprawozdawczym następujące badania:

- 1) Marian Biskup - „Akta Stanów Prus Królewskich” (prace archiwalne do tomu VI).
- 2) Wojciech Hejnosz - „Źródła do dziejów ekonomii malborskiej” (prace archiwalne do tomu IV).
- 3) Karol Górski - „Analiza dokumentu pokoju toruńskiego w r. 1466”.
- 4) Zbigniew Zdrójkowski - „Dzieje gimnazjum toruńskiego (1680-1920)”.
- 5) Rajmund Galon - „Morfologia i hydrografia pojezierza brodnickiego”.
- 6) Rajmund Galon - „Czwartorzęd i rzeźba Wysoczyzny Chełmińskiej”.

Wyniki tych badań po przeanalizowaniu przez Wydziały będą publikowane w wydawnictwach Towarzystwa.

Działalność Pracowni Mikrofilmowej szła także w roku sprawozdawczym w 3 zasadniczych kierunkach i polegała na: a) mikrofilmowaniu materiałów naukowych dla własnych zasobów Towarzystwa, b) mikrofilmowaniu - w ramach współpracy z Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Warszawie - materiałów archiwalnych z archiwów pomorskich dla ich zabezpieczenia, c) wykonania reprodukcji mikrofilmowych materiałów naukowych na zamówienie placówek naukowych i indywidualnych badaczy. Zleceniodawcami pracowni - poza Archiwum Dokumentacji Mechanicznej w Warszawie - były prawie wszystkie katedry i zakłady naukowe UMK oraz liczne inne instytucje naukowe i pracownicy nauki spoza Torunia.

W roku sprawozdawczym Pracownia Mikrofilmowa wykonała:

zdjęć mikrofilmowych	41 637
mikrofilmów pozytywów	2 862
powiększeń	7 953,- tj. razem 52 452,

Jest to o 5 937 zdjęć więcej niż w roku 1962.

Koszt utrzymania Pracowni Mikrofilmowej w roku 1963 wynosił

	82 538 zł
natomiast wpływy gotówkowe z usług pracowni tylko	<u>63 186 "</u>
Zatem pozorny niedobór wynosi	19 352 "
Ponieważ jednakże dla własnych zasobów i dla wymiany zagranicznej wyprodukowano mikrofilmy wartości	32 597 "
nadwyżka wartości produkcji nad kosztami utrzymania pracowni wynosi w roku sprawozdawczym	13 245 "

Towarzystwo utrzymywało nadal ożywioną wymianę swoich wydawnictw z innymi instytucjami naukowymi w kraju i za granicą. Kontakty te utrzymywało Towarzystwo w roku sprawozdawczym z 45 instytucjami krajowymi i 176 instytucjami zagranicznymi w 27 krajach. W roku sprawozdawczym:

wysłano: do instytucji krajowych	557 egz.wyd.	
do instytucji zagranicznych	902 " "	1459 egz.
otrzymano: od instytucji krajowych	275 egz.wyd.	
od instytucji zagranicznych	1451 " "	1726 egz.

Dzięki tej wymianie Towarzystwo dysponuje poważnym zbiorem dzieł naukowych, pochodzących z kilkadziesiątu krajów. Zbiór ten w depozycie Książnicy Miejskiej im. M.Kopernika w Toruniu obejmuje przeszło 36 000 tomów. Towarzystwo prenumerowało w roku 1963 - 6 czasopism zagranicznych i 15 krajowych.

W zakresie popularyzacji wiedzy poważną rolę odgrywały wydawnictwa Towarzystwa, które nabywane przez biblioteki pedagogiczne i publiczne stanowiły cenne źródło wiedzy dla ludzi mieszkających poza ośrodkami uniwersyteckimi: nauczycieli, samokształcących się osób i innych. Dalszą formą popularyzacji wiedzy przez Towarzystwo były odczyty publiczne, których w roku sprawozdawczym ogłoszono 6. Odbyła się jedna sesja naukowa poświęcona setnej rocznicy powstania styczniowego. W ramach wydziałów i komisji zorganizowano zebrania poświęcone dyskusjom nad pracami naukowymi i wynikami badań naukowych członków lub młodszych pracowników nauki. Wygłaszano również referaty naukowe. Referatów i diskutowanych w tych komórkach prac było w roku sprawozdawczym 58. Poza tym w akcji popularyzacji wiedzy członkowie Towarzystwa współpracują z innymi organizacjami, jak Towarzystwo Wiedzy Powszechnej, Towarzystwo Rozwoju Ziemi Zachodnich, Wojewódzki i Miejski Komitet Millenialny.

Towarzystwo zatrudniało w roku sprawozdawczym 13 pracowników, a to: poza dyrektorem administracyjnym, który kierował sprawami administracyjnymi wszystkich komórek Towarzystwa - w Redakcji Naczelnej TNT: 1 pracownika na pełnym etacie i 1 na półetacie, w Pracowni Mikrofilmowej: 2 pracowników na pełnym etacie, 1 na półetacie oraz 1 siłę usługową na ryczałcie, w Dyrekcji Administracyjnej: 4 pracowników na pełnym etacie (w tym 2 finansowych) 1 na półetacie i 1 na ryczałcie. Dyrektorem Administracyjnym był mgr Alojzy Kirstein, sekretarzem Redakcji Naczelnej - mgr Amalia Rosińska, kierownikiem Pracowni Mikrofilmowej - mgr Krystyna Porębska, kierownikiem Sekretariatu - Helena Jeśmanowa, kierownikiem Sekcji Finansowej i Głównym Księgowym - Agnieszka Orłowska, a kierownikiem Sekcji Wymiany - Maria Chełmicka.

Przedstawiona wyżej działalność Towarzystwa w 89 roku jego istnienia wykazuje niewątpliwe osiągnięcia, ale również braki. Do osiągnięć

zaliczyć należy dalsze usprawnienia prac technicznych związanych z akcją wydawniczą, dalszy wzrost liczby członków (z 275 do 289) oraz powiększenie produkcji wydawniczej o 28,75 arkuszy w stosunku do roku 1962. Do trudności, na jakie napotykała praca Towarzystwa w okresie sprawozdawczym, zaliczyć należy: dalszą małą aktywność niektórych komisji, przekazywanie redakcji maszynopisów często nie dopracowanych, co w rezultacie powoduje zwiększone koszty korekt, oraz brak nadal zainteresowania ze strony większości autorów zbytem ich wydawnictw. Mimo kurczenia się dotacji z Polskiej Akademii Nauk - ambicją naszą na przyszłość winno być dalsze prowadzenie akcji wydawniczej przy równoczesnym wzmożeniu kontroli i selekcji przedstawionych prac. Chcemy bowiem drukować tylko prace stanowiące istotny dorobek naukowy. Prace winny mieć zapewniony zbyt, który zapewni Towarzystwu potrzebne - poza dotacją - środki na dalszą jego działalność.

(-) Marian Michniewicz
Sekretarz Generalny TNT

(-) Konrad Górski
Prezes Zarządu TNT

S P R A W O Z D A N I E
SKARBNIKA TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU
za rok 1963 ,

Rachunkowość TNT prowadzona była w roku sprawozdawczym według przepisów zarządzenia Ministra Finansów z dnia 27 III 1958 r. w sprawie zasad opracowywania projektu budżetu, prowadzenia rachunkowości oraz sporządzania sprawozdań w instytucjach społecznych dotowanych z budżetu Państwa (MP poz. 166). Przepisy powyższe zmienione zostały co prawda zarządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 VII 1963 r. (MP poz. 331), zarządzenie to weszło jednakże w życie dopiero z dniem 1 I 1964 r., toteż księgowość TNT prowadzona była przez rok 1963 na podstawie przepisów obowiązujących od roku 1958. Instytucją dotującą działalność TNT była PAN, która badała przez swoje organa rachunkowość TNT i w całości ją zatwierdziła.

Sprawozdanie ogólne z wykonania budżetu, bilans na dzień 31 XII 1963 r. i sprawozdanie analityczne wraz z załącznikami wyłożone zostały na stole prezydyjnym dzisiejszego zebrania. Zebrani mieli więc możliwość zapoznać się z powyższymi dokumentami, które przedstawiają szczegółowe operacje finansowe naszego Towarzystwa. Przedkładając powyższe sprawozdania, chciałbym poczynić kilka uwag pozwalających ze-

brany m. in. zorientować się w całości kształcie spraw rachunkowych, porównać plany finansowe na rok 1963 z ich wynikami i dać ocenę położenia finansowego naszego Towarzystwa. Terminologia używana w księgowości budżetowej wymaga kilku wyjaśnień: przez dochód z działalności statutowej rozumieć należy dochody ze składek, wydawnictw i mikrofilmów otrzymanych z wymiany; przez dochód z produkcji nie wydzielonej - dane o obrotach wydawnictw i mikrofilmów.

I. Planowane dochody wynosiły na rok 1963 sumę 2.204 000 zł.

W cyfrze powyższej mieści się pozostałość środków na początek roku w sumie 566 000 zł, tak że rzeczywisty dochód Towarzystwa był zaplanowany na sumę 1 638 000 zł. Wykonanie budżetu wykazuje dochód w sumie 1.596.767 zł, a zatem o 41 233 zł mniejszy od zaplanowanego. Spośród poszczególnych pozycji większy był dochód z działalności statutowej, który zamiast planowanej kwoty 37.000 zł. przyniósł 48.359 zł, czyli że był wyższy o 11.359 zł. Różnica powyższa powstała wskutek otrzymania większej ilości niż zaplanowano wydawnictw z wymiany. Dochód z produkcji nie wydzielonej, planowany na 495.000 zł, wyniósł 435.626 zł, czyli był o ok. 60 000,- zł mniejszy. Różnica powstała z powodu mniejszej sprzedaży wydawnictw, których suma wyniosła tylko 182.274 zł. Główną pozycją dochodów była dotacja PAN w sumie 1.004 000 zł, która wpłynęła w wysokości zaplanowanej. Koszty TNT przewidziane były w wysokości 1 831 000 zł, wydano zł 1.718 538 zł, a zatem mniej o 112 462 zł. Koszty działalności statutowej, do których należą m.in. wydatki na płace i koszty administracyjne, wyniosły zamiast planowanych 276 500 zł - 341 556 zł, czyli więcej o ok. 65.000 zł. Różnica powstała na skutek wykazania w powyższych kosztach - wydawnictw oddanych do zbiorów bibliotecznych i mikrofilmów otrzymanych z wymiany oraz wartości wyprodukowanych mikrofilmów własnych dla zbiorów TNT. Koszty z produkcji nie wydzielonej, obejmujące działalność wydawniczą i mikrofilmową, zaplanowane na 1.452 500 zł, wyniosły 1 308 775 zł; były zatem o 143 725 zł mniejsze. Na wydawnictwa własne o objętości 327 arkuszy zaplanowano wydatkować 1.372.500 zł, natomiast wydano: z planu .....309,00 ark.
z poślizgu... 21,50 "
razem .....330,50 ark. kosztem zł 1.226 236 . Na wydawnictwa zlecone o objętości 32 arkuszy zaplanowano zł. 102,000 wydano 10,75 arkuszy kosztem 64 770 zł.

II. Bilans Towarzystwa na dzień 31 XII 1962 r. zamyka się po obydwóch stronach sumą 3 087 281 zł,, bilans na dzień 31 XII 1963 r. zamyka się sumą 2 935 705 zł, czyli o 151.576 zł mniejszą. Zmniejszenie sumy bilansowej wynika przede wszystkim z różnicy w pozycjach należności nie rozliczonych, które w bilansie końcowym na

rok 1962 wynosiły 99.170 zł, a w bilansie końcowym 1963 r. - 10 603 zł, czyli mniej o 90 000 zł. Różnica ta ma znaczenie tylko księgowe, albowiem bilans na rok 1963 odzwierciedla zakończenie rozliczeń pomiędzy TNT a dłużnikami i wierzycielami już w roku operacyjnym. Bilans na rok 1963 wykazuje w stosunku do bilansu za rok 1962 następujące poważniejsze zmiany: Środki podstawowe podniosły się z 778,860 zł do sumy 864 150 zł. Różnica ta powstała przede wszystkim z dopisania do powyższej pozycji zwiększenia zbiorów bibliotecznych i zwiększenia zbiorów archiwum mikrofilmów. Wartość materiałów podniosła się z 1 267 029 zł do kwoty 1,378,854 zł, a zatem o 111 825 zł. Różnica powstała przede wszystkim przez dopisanie wartości książek wyprodukowanych w 1963 r., nie sprzedanych i wziętych do magazynu. Wartość produkcji bieżącej, która wyniosła za 1962 r. - 321 763 zł, spadła do kwoty 305 187 zł. Środki pieniężne Towarzystwa wyniosły na dzień 31 XII 1962 r. sumę 523 578 zł: uległy one obniżeniu w roku 1963 do sumy 341 079 zł, czyli o kwotę 182 499 zł. Fundusz w środkach podstawowych uległ podwyższeniu z kwoty 778 860 do kwoty 864 105 zł, czyli o kwotę 85 245 zł. Różnica powyższa równa się podwyższeniu o taką samą kwotę wartości środków podstawowych w aktywach. Fundusz w środkach obrotowych uległ obniżeniu z kwoty 2 095 723 zł do kwoty 2 008 671. Fundusz na zadania zlecone obce, który wynosił 198 039 zł, obniżył się na dzień 31 XII 1963 r. do kwoty 50 000 zł. Suma 50 000 zł przeznaczona jest na pokrycie reszty kosztów wydania książki pt. „Kruszwica”.

III. Na zakończenie niniejszego sprawozdania kilka uwag:

1) Wpływy ze sprzedaży wydawnictw książkowych, które w roku 1962 dały 311 689 zł, wyniosły w roku 1963 sumę 182 274 zł, były zatem o 129 415 zł mniejsze niż w roku 1962. Wydawnictwa Towarzystwa, na które w budżecie na rok 1963 zaplanowano 1 372 500 zł, spowodowały wydatki w sumie 1 226 230 zł. Wydatki na wydawnictwa były zatem o 150 000 zł niższe od zaplanowanych. Dotacja PAN-u na produkcję wydawniczą wyniosła jednak kwotę 997 000 zł. Towarzystwo wydało zatem w roku 1963 na produkcję wydawniczą o 229,263 zł więcej niż wynosiła otrzymana na ten cel dotacja. Różnica pokryta została ze środków pieniężnych Towarzystwa, których zapas w ten sposób uległ obniżeniu o ok. 225 000 zł. Wyraz tego znajduje się w bilansie Towarzystwa, gdzie w aktywach suma środków pieniężnych spadła z 565 833 zł do kwoty 341 079 zł.

2) Pracownia Mikrofilmowa zamknęła roczną działalność zgodnie z przewidywaniem. Nakłady na Pracownię Mikrofilmową wyniosły 82 538 zł, wpływy gotówkowe za usługi pracowni 63 186 zł. Mikrofilmy wyprodukowane dla własnych zasobów i dla wymiany zagranicznej przed-

stawiają wartość 32 591 zł. Nadwyżka wartości produkcji nad kosztami utrzymania pracowni wyniosła 13 245 zł.

3) Zmniejszenie ilości środków pieniężnych na dzień 31 XII 1963 r. do kwoty 341 070 zł stanowi poważną wskazówkę dla działalności naszego Towarzystwa w roku 1964. Wydatki na akcję wydawniczą ograniczać będzie trzeba do wysokości dotacji przyznawanej przez PAN.

(-) Stefan Dembiński
Skarbnik TNT

(-) Konrad Górski
Prezes Zarządu TNT

PROTOKÓŁ KOMISJI REWIZYJNEJ

Komisja Rewizyjna Towarzystwa Naukowego w Toruniu, w składzie: prof. dr Wojciech Hejnosz - przewodniczący, prof. dr Leonid Żytkowicz, prof. dr E. Słuszkiewicz - członkowie, odbyła posiedzenie w dniu 15 lutego 1964 r. w obecności skarbnika dra Stefana Dembińskiego i dyrektora administracyjnego mgra A. Kirsteina oraz głównego księgowego A. Orłowskiej. Na wstępie Komisja zapoznała się z bilansem Towarzystwa i sprawozdaniem finansowym za rok 1963. Bilans ten zamyka się na dzień 31 grudnia 1963 r. kwotą 2 935 705,18 zł. Ponadto Komisja sprawdziła wrywkowo zgodność zapisów księgowych z dowodami rachunkowymi i nie stwierdziła niezgodności. Na uwagę zasługuje fakt zmniejszania się w roku sprawozdawczym wpływów ze sprzedaży wydawnictw własnych, a mianowicie z kwoty 297.298,- zł. w roku 1962 do kwoty 182 273 zł w roku 1963, tj. mniej o przeszło 115 000 zł. Ponadto stwierdzono, że ze względu na wadliwą dystrybucję wydawnictw naukowych przez księgarnie „Domu Książki” wydawnictwa te słabo rozchodzą się, a zainteresowane instytucje naukowe i pracownicy nauki mają trudności w ich nabywaniu, bo brak ich w księgarniach terenowych.

Nieprawidłowości w gospodarowaniu majątkiem Towarzystwa oraz w gospodarce finansowej nie stwierdzono, wobec czego Komisja wnosi o udzielenie Zarządowi absolutorium za rok sprawozdawczy 1963.

Członkowie:

(-) L. Żytkowicz
(-) E. Słuszkiewicz

Przewodniczący:

(-) W. Hejnosz

B I L A N S
Towarzystwa Naukowego w Toruniu

A K T Y W A

Wyszczególnienie	S u m y	
	szczegółowe	ogólne
1. Środki podstawowe		
a) środki trwałe	117.431,80	
b) pozostałe wartości trwałe	<u>746.573,20</u>	864.105,00
2. Środki pieniężne		
1) gotówka w banku	340.520,51	
2) gotówka w kasie	<u>558,83</u>	341.079,34
Materiały		
1. Materiały pomocnicze, surowce	<u>15.795,05</u>	15.795,05
2. Drobnie przedmioty w użytkowaniu	<u>5.516,97</u>	5.516,97
3. Wyroby przemysłowe		
a) wydawnictwa w magazynie TNT	751.754,10	
b) wydawnictwa w komisach	<u>627.100,55</u>	1.378.854,65
c) mikrofilmy	816,50	816,50
Wartość produkcji w toku		
1. wydawnictw własnych	<u>305.187,13</u>	305.187,13
2. wydawnictw obcych na zlecenia	<u>8.399,60</u>	8.399,60
Koszty do rozliczenia różne	<u>5.347,61</u>	5.347,61
Należności		
1. wierzyciele	9.532,83	
2. dłużnicy	1.020,50	
3. sumy do rozliczenia	50,00	10.603,33
		<u>2.935.705,18</u>

Toruń, dnia 14 lutego 1964 r.

(-) Agnieszka Orłowska
Główny Księgowy

ZMIANY W SKŁADZIE TOWARZYSTWA

Nowi członkowie zwyczajni

- Antonowicz Kazimierz, dr nauk fizyczno-matematycznych, doc. fizyki doświadczalnej UMK, Toruń ul. Grudziądzka 5.
- Chmarzyński Gwido, dr filozofii, prof. historii sztuki UMK, Poznań, Paderewskiego 9.
- Ciechanowski Konrad, major, mgr fil.- Drawsko Pom.
- Danilczuk Bolesław, dr, adiunkt Katedry Historii Narodów ZSRR, Toruń, Krasińskiego 63a.
- Danilczuk Eleonora, dr, adiunkt Katedry Chemii Nieorganicznej UMK, Toruń, Krasińskiego 63a.
- Dąbrowski Kazimierz, ks. dr, Pelplin, Plac Katedralny 1.
- Grzegorz Maksymilian, mgr, asyst. Katedry Historii Powszechnej Średniowiecznej UMK, Świecie, Armii Czerwonej 2 m. 9.
- Jakubowska Bogna, mgr, asystent Muzeum, Malbork, Zamek.
- Kallas Marian, mgr, st. asyst. Katedry Historii Państwa i Prawa Polskiego, Toruń, Moczyńskiego 1/3.
- Ludwicki Ryszard, dr, adiunkt Katedry Prawa Rzymskiego UMK, Toruń, Konopnickiej 19.
- Morawski Wacław, dr, wykładowca teorii państwa i prawa UMK, Warszawa, Rynek Nowego Miasta 21/23 - 6.
- Nowak Kazimierz, dr praw, doc. Katedry Prawa Państwowego UMK, Kraków, Aleja Pokoju Bl. 2 m. 24.
- Tomaszewska-Nowak Hanna, prac. Redakcji Naczelnej TNT, Toruń, Bydgoska 52.
- Pelc Janusz, dr, prac. nauk. Warszawa 26, Paska 8 m. 7.
- Potocki Stanisław, dr praw, prac. umysł. CRS w Bydgoszczy, Toruń, Strumykowa 1 m. 3.
- Rogowski Sławomir Leonard, dr, adiunkt Katedry Logiki UMK, Toruń, Mickiewicza 62.
- Salmonowicz Stanisław, dr, adiunkt Katedry Powszechnej Historii Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków, Marchlewskiego 20 m. 1.
- Śliwowski Jerzy, dr praw, doc. Katedry Prawa Karnego UMK, Brwinów, Sportowa 13.
- Sobociński Władysław, dr, prof. nadzw. Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa, Walecznych 68 m. 11.
- Symonides Janusz, dr, adiunkt Katedry Prawa Międzynarodowego, UMK, Toruń, Krasińskiego 57/14.

- S z y s z k o w s k i Wacław, dr, adiunkt Katedry Prawa Państwowego UMK, Krasińskiego 63a/6.
- W i l c z e w s k a Krystyna, dr, adiunkt Pracowni Leksykograficznej PAN, Toruń, Krasińskiego 59.
- W o j c i e c h o w s k a Janina, dr, adiunkt Katedry Prawa Karnego UMK, Toruń, Krasińskiego 20/2.
- W o j c i e c h o w s k i Mieczysław, dr, adiunkt Katedry Historii Polski i Powszechnej XIX i XX w. UMK, Toruń, Kraszewskiego 20/23.
- N a r ę b s k i Stefan, inż. arch., dr nauk, em. prof. zwycz. architektury wnętrz, UMK, Toruń, Mickiewicza 30.

N o w i c z ł o n k o w i e W y d z i a ł ó w:

M i e j s c o w i - c z y n n i:

- B a s i ń s k a Halina, dr chemii, prof. nadzw. chemii fizycznej UMK.
- B i s k u p s k i Kazimierz, dr praw, prof. nadzw. prawa państwowego UMK.
- C i m o c h o w s k i Wacław, dr fil. prof. zwycz. językoznawstwa indoeuropejskiego UMK.
- C z e r w i ń s k i Zenon, dr chemii, prof. nadzw. chemii fizycznej UMK.
- C z o p e k Juliusz, dr nauk ścisłych, prof. nadzw. zoologii UMK.
- D a w i d o w i c z Wacław, dr praw, doc. prawa administracyjnego UMK.
- G e r l a c h Jan, dr fil., em. doc. historii ustroju i prawa polskiego UMK.
- G r o m a d s k a Melityna, dr nauk ścisłych, doc. zoologii UMK.
- J ó z e f o w i c z o w a Barbara, dr. fil., doc. filologii klasycznej UMK.
- K o r n a t o w s k i Wiktor, dr praw, doc. teorii państwa i prawa oraz historii doktryn politycznych UMK.
- K r u p o w i c z Jan, dr chemii, prof. nadzw. chemii organicznej UMK.
- Ł u k a s z e w i c z Witold, dr fil., prof. zwycz. historii nowożytnej Polski i powszechnej UMK.
- M i c h n i e w i c z Marian, dr nauk matem.-przyr., prof. nadzw. fizjologii roślin UMK.
- M i k u l s k a Izabella, dr nauk ścisłych, prof. nadzw. zoologii UMK.

N a r ę b s k i Stefan, inż. arch., dr nauk, em. prof. nadzw. architektury wnętrz UMK.

P r e i s n e r Walerian, dr fil., doc. filologii romańskiej UMK.

P u c i a t a - P a w ł o w s k a Jadwiga, dr fil., prof. nadzw. historii sztuki UMK.

S t ę ś l i c k a - M y d l a r s k a Wanda, dr fil., prof. antropologii UMK.

U l i ń s k a A l i n a, dr chemii, doc. chemii ogólnej UMK.

Z d r ó j k o w s k i Zbigniew, dr praw, doc. powszechnej historii państwa i prawa UMK.

Ż u r o w s k i Kazimierz, dr fil., doc. archeologii polskiej UMK.

Miejscowi:

A n t o n o w i c z Kazimierz, dr nauk matem.fiz., doc. fizyki doświadczalnej UMK.

C h m a r z y ń s k i Gwido, dr fil., prof. nadzw. historii sztuki UMK.

S ł o m i ń s k i Józef, dr matematyki, doc. matematyki UMK.

Ś l i w o w s k i Jerzy, dr praw, doc. prawa karnego UMK.

Członkowie zwyczajni skreśleni w roku 1963:

Mgr Biederman-Kowalewska Maria, mgr Janina Kapuścińska, dr Zygmunt Kowalewski, Władysław Mandybur, doc. dr Stanisław Nahlik, mgr Genowefa Olejarczukowa.

Zmarli:

Paweł C z a p l e w s k i	12 I 1963
Wilhelm C z a r n o c k i	3 VI 1963
Witold G r a b o w s k i	9 VII 1963
Konstanty Ł y s k o w s k i	5 VI 1963
Jan Z a k r z e w s k i	18 III 1963

S T A T U T

TOWARZYSTWA NAUKOWEGO W TORUNIU uchwalony na Nadzwyczajnym Walnym Zgromadzeniu Członków dnia 27 grudnia 1933 r.^x

§ 1. Stowarzyszenie powstało w r. 1875, nosi nazwę „Towarzystwo Naukowe w Toruniu”. Towarzystwo posiada osobowość prawną i jest zapisane w rejestrze stowarzyszeń.

§ 2. Siedzibą Towarzystwa jest miasto Toruń. Działalność Towarzystwa rozciąga się na cały obszar Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

§ 3. Celem Towarzystwa jest uprawianie nauki i upowszechnianie jej wyników, a w szczególności popieranie naukowego badania Pomorza oraz ziem historycznie z nim związanych.

§ 4. Środkami do spełniania tego zadania są: a) przygotowywanie i ogłaszanie drukiem prac naukowych, a m.in. źródeł do dziejów Pomorza, b) zbieranie i przechowywanie wszelkiego rodzaju materiałów naukowych, bibliotecznych, archiwalnych i muzealnych związanych przede wszystkim z Pomorzem, c) urządzenie posiedzeń, wykładów publicznych, wystaw oraz zjazdów, d) organizowanie wydziałów, komisji oraz pracowni naukowych w celu ułatwienia i podziału pracy, e) współdziałania z innymi towarzystwami naukowymi oraz dążenie do koordynacji prac towarzystw naukowych działających na terenie Torunia.

§ 5. Towarzystwo składa się z członków zwyczajnych i honorowych.

§ 6. Członkiem zwyczajnym może być każda osoba fizyczna wykazująca zainteresowania naukowe oraz osoba prawna, której statutowym zadaniem jest popieranie nauki lub jej popularyzacja. Członków zwyczajnych przyjmuje Zarząd na podstawie polecenia dwóch członków Towarzystwa.

§ 7. Za wybitne zasługi naukowe dla rozwoju Towarzystwa lub w dziedzinie jego zadań Walne Zgromadzenie na wniosek Zarządu mianuje honorowych członków Towarzystwa uchwałą powziętą 3/4 głosów obecnych. Nie są wykluczeni od tej godności urzędujący członkowie Zarządu.

^x Uzupełniony poprawką uchwaloną na Walnym Zebraniu w dniu 19 lutego 1964 r.

W ostatnim wypadku wniosek wychodzi z łona Walnego Zgromadzenia i winien być zgłoszony na piśmie podpisanym co najmniej przez dziesięciu członków Towarzystwa.

§ 8. Każdy członek Towarzystwa ma prawo: a) brania udziału w Walnych Zgromadzeniach Towarzystwa z prawem zabierania głosu i głosowania. Osoby prawne będące członkami Towarzystwa mogą brać udział w zebraniach i zgromadzeniach przez swego delegata, b) wybieralności do Zarządu i Komisji Rewizyjnej, c) prawo do korzystania przy nabywaniu wydawnictw Towarzystwa ze zniżki, której wysokość nie może przekraczać rabatu księgarskiego, d) wprowadzania gości na zebrania i zgromadzenia Towarzystwa.

§ 9. Członkowie zwyczajni Towarzystwa mają obowiązek opłacania składki rocznej w wysokości ustalonej przez Walne Zgromadzenie. Wszyscy członkowie Towarzystwa są zobowiązani do popierania celów i zadań Towarzystwa.

§ 10. Członkiem Towarzystwa przestaje być: a) kto zgłosił wystąpienie, b) kogo Zarząd skreślił z listy członków za zaleganie ze składką roczną, c) przez wykluczenie uchwałą Zarządu za popełnienie czynu niehonorowego. Od tej decyzji Zarządu członek ma prawo odwołania się do Walnego Zgromadzenia Towarzystwa, które decyduje ostatecznie.

§ 11. Władzami Towarzystwa są: a) Zarząd, b) Walne Zgromadzenie członków, c) Komisja Rewizyjna. Członkowie władz za swe czynności nie pobierają wynagrodzenia.

§ 12. Zarząd składa się z prezesa, wiceprezesa, sekretarza, skarbnika, redaktora naczelnego oraz trzech członków. Ponadto w skład Zarządu wchodzi przewodniczący wydziałów. Walne Zgromadzenie wybiera Zarząd na każde trzechletnie. W razie ustąpienia członka Zarządu przed upływem tego okresu, Zarząd ma prawo kooptacji, którą zatwierdza najbliższe Walne Zgromadzenie.

§ 13. Do czynności Zarządu należą: a) reprezentowanie Towarzystwa na zewnątrz, kierowanie bieżącymi naukowymi i administracyjnymi sprawami Towarzystwa oraz zarządzanie majątkiem Towarzystwa, b) zawieranie wszelkich umów w imieniu Towarzystwa, c) zwoływanie posiedzeń administracyjnych i naukowych, walnych zgromadzeń i wykonywanie ich uchwał, d) tworzenie komisji, wydziałów, pracowni naukowych w miarę potrzeby, e) przyjmowanie zapisów i fundacji na rzecz Towarzystwa z wyjątkiem nieruchomości.

§ 14. Posiedzenie Zarządu zwołuje prezes lub wiceprezes Towarzystwa z własnej inicjatywy bądź na żądanie czterech członków Zarządu. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów, w razie równości rozstrzyga głos przewodniczącego. Posiedzenia Zarządu odbywają się przynajmniej raz na kwartał. Do ważności uchwał Zarządu jest wyma-

gana obecność co najmniej trzech członków Zarządu.

§ 15. Walne Zgromadzenia Towarzystwa są doroczne i nadzwyczajne. Doroczne odbywają się każdego dnia 19 lutego, czyli w rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika, lub w jednym z najbliższych tej dacie dni. Tegoż dnia Towarzystwo urządza uroczyste posiedzenie publiczne z wykładem naukowym. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie w miarę potrzeby zwołuje prezes lub wiceprezes Towarzystwa z własnej inicjatywy, na mocy uchwały Zarządu, na wniosek Komisji Rewizyjnej bądź na pisemne żądanie 1/10 członków Towarzystwa. Dla zwołania Walnego Zgromadzenia wystarcza ogłoszenie w prasie periodycznej według uznania zwołującego.

§ 16. Walne Zgromadzenie zagają prezes, wiceprezes lub przez nich upoważniony członek Zarządu Towarzystwa, po czym zebrani członkowie wybierają przewodniczącego i sekretarza. Walne Zgromadzenie zwołane w pierwszym terminie jest ważne przy obecności co najmniej 1/3 członków, a w drugim terminie co najmniej 1/5 członków. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów. Do zmian statutu Towarzystwa niezbędna jest uchwała 2/3 członków obecnych na Walnym Zgromadzeniu. Do uchwały o rozwiązaniu Towarzystwa jest niezbędna obecność 3/4 wszystkich członków Towarzystwa.

§ 17. Do czynności Walnego Zgromadzenia należy: a) wybór członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej, b) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu, Wydziałów i Komisji Rewizyjnej za ubiegły rok administracyjny, którym jest zasadniczo rok kalendarzowy, c) udzielanie absolutorium Zarządowi, d) ustalanie wysokości rocznej składki członkowskiej, e) zmiana statutu, f) nabywanie i zbywanie nieruchomości, g) rozpatrywanie i rozstrzyganie wszystkich spraw Towarzystwa, co do których, zdaniem Zarządu, jest potrzebna uchwała Walnego Zgromadzenia, h) postanowienia o rozwiązaniu Towarzystwa, wybór Komisji Likwidacyjnej i ustalenie zakresu jej działania.

§ 18. Protokoły posiedzeń Zarządu oraz Walnego Zgromadzenia winny być podpisane przez przewodniczącego i sekretarza.

§ 19. Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków wybranych przez Walne Zgromadzenie na każde trzecielecie. Na wypadek ustąpienia jednego z członków Walne Zgromadzenie wyznacza zastępcę. Do czynności Komisji Rewizyjnej należy sprawdzanie kasy Towarzystwa i zdewanie sprawy na Walnym Zgromadzeniu.

§ 20. Wydziały są fachowymi, naukowymi organami Towarzystwa. Każdy Wydział zajmuje się grupą dyscyplin pokrewnych. Członkami Wydziału są członkowie Towarzystwa posiadający tytuł naukowy profesora. Tryb powoływania innych członków wydziału określa regulamin uchwalony przez Zarząd. Wydziały mogą powoływać komisje w swoim zakresie działania. Tryb powoływania komisji określa regulamin. Dotychczasowi

członkowie wydziału pozostają nimi nadal.

§ 21. Dla wykonania poszczególnych terminowych prac badawczych Zarząd Towarzystwa może powołać specjalną komisję. Zarząd Towarzystwa powołuje Redakcję Naczelną Wydawnictw Towarzystwa. W skład Redakcji Naczelnej wchodzi redaktor naczelny oraz członkowie, których ilość określa uchwała Zarządu. Plan wydawniczy Towarzystwa uchwała Zarząd na wniosek Redakcji Naczelnej. Redaktor Naczelny kieruje działalnością wydawniczą Towarzystwa.

§ 22. Korespondencja Towarzystwa o charakterze reprezentacyjnym i organizacyjnym zasadniczej wagi winna być podpisana przez prezesa lub wiceprezesa i sekretarza Towarzystwa. Zwykła korespondencja bieżąca może być podpisana przez sekretarza.

§ 23. Majątek Towarzystwa stanowią: a) składki członkowskie roczne i jednorazowe, b) wydawnictwa Towarzystwa, c) przedmioty biblioteczne muzealne i archiwalne, o ile przeszły na własność Towarzystwa, d) zapisy i dary, e) nieruchomości i papiery wartościowe, f) wszelkie dochody z urządzanych przez Towarzystwo przedsięwzięć.

§ 24. Aby Towarzystwo zobowiązać majątkowo, potrzebne są podpisy dwóch członków Zarządu, upoważnionych uchwałą Zarządu. Do nabywania i zbywania nieruchomości potrzebna jest uchwała Walnego Zgromadzenia, upoważniająca dwóch członków Zarządu do dokonania czynności.

§ 24. Przedmioty biblioteczne, muzealne i archiwalne oddane Towarzystwu uważane są za dary, jeżeli ofiarodawca nie zastrzegł sobie prawa własności.

§ 26. Spory wynikające z wewnętrznych stosunków Towarzystwa rozstrzyga sąd polubowny, do którego każda strona wybiera jednego sędziego, ci zaś superarbitra. Wyrok sądu polubownego rozstrzyga ostatecznie. Do zakresu sądu polubownego nie należą sprawy wykluczenia członków.

§ 27. O rozwiązaniu Towarzystwa postanawia Walne Zgromadzenie Towarzystwa, które wybiera Komisję Likwidacyjną spośród członków i osób postronnych. Zakres działania tej Komisji ustala również Walne Zgromadzenie, które też postanowi o użyciu majątku Towarzystwa. Gdyby rozwiązanie Towarzystwa nastąpiło na skutek zarządzenia władz, majątek Towarzystwa winien być oddany innemu Towarzystwu lub instytucji o celach naukowych. Wybór tego Towarzystwa przysługuje ostatniemu Zarządowi.

Na mocy decyzji Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy z dnia 15 października 1945 r. Nr 69 - wydanej na podstawie art. 21 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 X 1932 r. (Dz.U. Nr 94 poz.808)

wpisano do rejestru stowarzyszeń i związków Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej w Bydgoszczy pod nr 5 stowarzyszenia pod nazwą
Towarzystwo Naukowe w Toruniu
Bydgoszcz, dnia 25 października 1945 r.

Za Wojewodę
(-) Wołyński
Naczelnik Wydziału
Społeczno-Politycznego

Na mocy decyzji Kier. Urzędu Spraw Wewnętrznych Nr SW.III-4/70/64 z dnia 9 kwietnia 1964 r. wydanej na podstawie art. 28 prawa o stowarzyszeniach z dnia 27 X 1932 r. (Dz.U. Nr 94, poz. 808) oraz § 4 rozp. Min. Spraw Wewn. o rejestracji stowarzyszeń z dnia 10 III 1932 r. (Dz.U. Nr 116, poz. 963) w rejestrze stowarzyszeń i związków Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej zamieszczono adnotację o zmianie statutu stowarzyszenia p. u.

Towarzystwo Naukowe w Toruniu
wpisano do tegoż rejestru pod nr 5
Bydgoszcz, dnia 13 kwietnia 1964 r.

Z-ca Kierownika
Urzędu Spraw Wewnętrznych
(-) mgr Marian Derdowski

II

MATERIAŁY BIO- I BIBLIOGRAFICZNE CZŁONKÓW WYDZIAŁÓW TOWARZYSTWA (ciąg dalszy)

W y d z i a ł I

DAWIDOWICZ WACŁAW urodził się dnia 23 lutego 1909 r. w miejscowości Kosy Dwór w powiecie nowogródzkim. Po ukończeniu w r. 1929 Państwowego Gimnazjum im. Adama Mickiewicza w Nowogródku studiował na Wydziale Prawa USB w Wilnie, gdzie w r. 1934 uzyskał dyplom magistra praw. W tymże roku rozpoczął pracę w administracji państwowej, w której to dziedzinie pracował do września 1939 r. Okres okupacji spędził na wsi w pow. nowogródzkim. W r. 1944 został powołany do Armii Radzieckiej, skąd przeszedł do Wojska Polskiego. Po uzyskaniu zwolnienia z wojska pracował w Biurze Prezydialnym KRN, a następnie w resortach gospodarczych. W r. 1951 uzyskał stopień doktora na Uniwersytecie Warszawskim, po czym w latach 1951-1954 pracował na stanowisku adiunkta przy Katedrze Prawa Administracyjnego Uniwersytetu Warszawskiego. W r. 1954 przeszedł na stanowisko adiunkta w Instytucie Nauk Prawnych PAN, gdzie w 1958 r. uzyskał stopień kandydata nauk prawnych. W dniu 1 V 1959 został mianowany docentem etatowym w INP PAN. Od 1 I 1960 r. jest docentem etatowym na Wydziale Prawa UMK, zaś od 1 X 1961 kierownikiem Katedry Prawa Administracyjnego na tymże Wydziale.

Uchwałą z dn. 23 I 1961 został wybrany członkiem miejscowym Wydziału I Towarzystwa Naukowego w Toruniu.

S p i s p r a c : a) Książki oraz rozprawy zawarte w wydawnictwach książkowych: 1) Nauka administracji i prawo administracyjne (współautor Jerzy Starościak), Warszawa 1949, 2) Formy uspołecznienia administracji publicznej, Warszawa 1951 (rozprawa doktorska nie opublikowana). 3) Udział mas pracujących w zarządzie państwowym PRL (przy współudziale zespołu). w wyd.: Zagadnienia prawne Konstytucji PRL, War-

szawa 1954, t.2, 4) Analiza przepisów prawnych dotyczących melioracji wodnych w rolnictwie, Warszawa 1954 (maszynopis w księgozbiornie INP PAN). 5) Odwołalność aktu administracyjnego na tle prawa o postępowaniu administracyjnym, w wyd. E. Iserzon, J. Starościak, W. Dawidowicz, Podstawowe zagadnienia postępowania administracyjnego, Warszawa 1955. 6) Prawo administracyjne (przy współdziałaniu zespołu), w wyd.: Dziesięciolecie prawa w Polsce Ludowej, Warszawa 1955. 7) Udział mas pracujących w administracji PRL, Warszawa 1955. 8) Podmioty gospodarki wodnej, Warszawa 1958 (maszynopis w księgozbiornie INP PAN). 9) Zagadnienia prawne melioracji wodnych w rolnictwie ze szczególnym uwzględnieniem problematyki udziału zainteresowanych, Warszawa 1959. 10) Podstawowe zagadnienia kodeksu postępowania administracyjnego, Warszawa 1960 (dodatek do miesięcznika: Gospodarka i Administracja Terenowa nr 1 (1960)). 11) Ogólne postępowanie administracyjne. Zarys systemu, Warszawa 1962. 12) Zarys wykładni nauki prawa administracyjnego, t. 1. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 1965. b) A r t y k u -
 ły w c z a s o p i s m a c h o r a z r e f e r a t y n a u k o w e:
 13) Zagadnienie przedmiotu prawa administracyjnego w radzieckiej nauce prawa, Państwo i Prawo 1951, z. 11. 14) Skargi i zażalenia jako oręż w walce z biurokracyzmem aparatu administracyjnego, PiP, 1952, z. 10. 15) Z rozważań nad administracyjno-prawną problematyką melioracji wodnych w rolnictwie, Państwo i Prawo, 1956, z. 5-6. 16) O niektórych woprosach nauki prawa w Polsce (referat wygłoszony w 1956 r. na Uniwersytecie w Sofii). 17) Woprosy sudielnego kontrola administratywnych aktów w Polsce (referat wygłoszony w 1956 r. w Sądzie Najwyższym w Sofii). 18) W sprawie sądownictwa administracyjnego, Państwo i Prawo, 1956 z. 12. 19) O niektórych zmianach w projekcie kodeksu postępowania administracyjnego. Prawo i Życie, 1960, nr 100. 20) O niektórych założeniach projektu prawa wodnego, Administracja Gromadzka i Terenowa, 1961, nr 4. 21) Rola kodyfikacji postępowania administracyjnego w zabezpieczeniu praworządności ludowej (referat wygłoszony na Konferencji Naukowej Komitetu Nauk Prawnych PAN we wrześniu 1961 r. Skrót referatu został opublikowany jako artykuł w Państwie i Prawie, 1962, z. 7). 22) Nauka prawa administracyjnego. Zarys wykładu, t. 1. Zagadnienia podstawowe, Warszawa 1965. c) R e c e n z j e: 23) J.S.Langrod, Instytucje prawa administracyjnego, Państwo i Prawo, 1951, z. 8-9. 24) B.Graczyk, Postępowanie administracyjne, Państwo i Prawo, 1954, z.99. 25) P.Popow, Ustanawianie, rozwitije i sistelma na proletarskata diktatura u nas, P. Gindiew, Kam wprosa za charaktiera na narodno-diemokraciczieskata riewolucija w Bałgaria, Państwo i Prawo, 1957, z. 12. 26) P.Stajnow, A.Angelów, Administratiwno prawo na Narodna Republika Bałgaria. Obszta czast, Państwo i Prawo, 1957, nr 8-9. 27) Przegląd wydawnictw poświęconych administracyjno-prawnej problematyce gospodarki wodnej, Państwo i Prawo, 1960, nr 2.

ŚLIWOWSKI JERZY urodził się dnia 1 maja 1907 r. w Warszawie. Po ukończeniu w 1924 r. gimnazjum typu humanistycznego wstąpił na Wydział Prawa Uniwersytetu Warszawskiego, który ukończył w 1928 r. Następnie odbył aplikację w Prokuraturii Generalnej oraz aplikację sądową. W 1931 r., został asesorem sądowym, a później sędzią grodzkim, i na tym stanowisku pracował aż do wojny. W 1933 r. ukończył Wydział Społeczny Szkoły (późniejszej Akademii) Nauk Politycznych. W r. 1937 wyjechał na studia doktoranckie do Francji, gdzie uzyskał w r. 1939 francuski, państwowy doktorat prawa na uniwersytecie w Nancy. W czasie okupacji przebywał w Polsce, trudniąc się adwokaturą. Po wyzwoleniu rozpoczął pracę na Uniwersytecie w Łodzi, prowadząc w semestrze wiosennym r. 1945 zleczone wykłady z zakresu nauk penitencjarnych. W latach 1945-1948 prowadził także wykłady z zakresu prawa karnego i polityki kryminalnej w Warszawskiej Akademii Nauk Politycznych. W jesieni 1948 r. został powołany na stanowisko zastępcy profesora na Wydziale Prawno-Ekonomicznym Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie pracował do likwidacji Wydziału w jesieni 1952 r., po czym został przeniesiony na także stanowisko do Lublina, na Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej. W marcu 1956 r. został mianowany docentem i objął kierownictwo Katedry Prawa Karnego. Wobec powołania do życia Wydziału Prawa UMK wrócił na tę uczelnię w r. 1959, prowadząc przez rok obie katedry toruńską i lubelską. Od 1960 r. poświęcił się wyłącznie pracy dydaktycznej w Toruniu. Prócz prawa karnego wykłada prawo penitencjarne. Specjalnością naukową doc.dr. Śliwowskiego jest problematyka wykonania kary.

S p i s p r a c : a) P r a c e n a u k o w o - b a d a w c z e : 1) Naroziny prawa penitencjarnego, Gazeta Sądowa Warszawska, 1934, nr 44-45, oraz Biuletyn Urzędniczy, 1935, nr 1-2, 3-4, 5-6. 2) Ustawy a sędziowski wymiar kary (praca wspólna z M. Kuleszą), Warszawa 1936. 3) Portugalska reforma penitencjarna, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1937, nr 1. 4) Władza sędziego w dziedzinie wykonania kary i środków zabezpieczających, polegających na pozbawieniu wolności (praca doktorska wyróżniona odznaką honorową przez Radę Wydziału Prawnego Uniwersytetu w Nancy, napisana w języku francuskim), Paryż (Sirey), 1939, 5) Unifikacja tekstów ustawowych w materii fałszu dokumentów publicznych i prawnych, Akta IV Międzynarodowej Konferencji Unifikacji Prawa Karnego w Brukseli 1947 r. 6) Kara pozbawienia wolności w Królestwie Polskim i próby reformy jej wykonania, Czasopismo Prawno-Historyczne, t. 8 : 1956, nr 2. 7) Czasowe ramy kary pozbawienia wolności w Projekcie KK PRL na tle przepisów socjalistycznego prawa karnego, Państwo i Prawo, 1957, nr 1. 8) Le contrôle de la libre appréciation du juge dans le domaine de la fixation de la peine. Referat na VII Międzynarodowy Zjazd Prawa Karnego w Atenach (1957 r.), Revue Internationale de Droit Pénal, 1956. 9) Czy istniał tzw. Projekt Nowosilcowa do Kodeksu Karzącego Króles-

twa Polskiego, Czasopismo Prawno-Historyczne, t. 9:1957, 10) Pałacy problem - recydywa, Przegląd Więziennictwa, 1957, nr 3. 11) Kodeks Karzący Królestwa Polskiego, Warszawa 1958. 12) Urządzenie więzień krajowych. Projekt ordynacji więziennej Księstwa Warszawskiego wraz z uzupełnieniem w sprawie uregulowania finansów i etatów więziennictwa, Warszawa 1959 oraz Przegląd Więziennictwa, 1959, nr 2. 13) Sądowy nadzór penitencjarny - nowa instytucja prawa i postępowania karnego, Nowe Prawo, 1959, nr 5. 14) Metody i środki zmierzające do sporządzania w sprawach karnych (w języku francuskim), Revue Internationale de Droit Pénal, 1961, nr 1-2. 15) Rozwój ustawodawstwa karnego Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii, Zeszyty Naukowe UMK. Humanistyka, Toruń 1961, nr 5. 16) Ośrodek badań penitencjarnych - nowa placówka naukowa, Nowe Prawo, 1961, nr 10. 17) Sądowy nadzór penitencjarny w ustawodawstwie polskim, Przegląd Penitencjarny, 1963, nr 1. 18) Rozważania na temat nowego rodzaju przedawnienia, Zeszyty Naukowe UMK. Prawo, 1963, nr 3. 19) Warunkowe zwolnienie w projekcie KK, Państwo i Prawo, 1963, nr 7. 20) Problem nadzoru penitencjarnego w projektach ustawy a wykonaniu kary pozbawienia wolności, Zeszyty Naukowe UMK. Nauki Humanistyczno-Społeczne z. 10. Prawo IV. 21) Wykonanie kary w warunkach ograniczonej wolności, monografia, Toruń 1964. b) A r t y k u ł y r e f e r a t o w e: 22) Zabójstwo w uniesieniu, Prawo, 1929. 23) O konieczności aplikacji sądowej w więzieniu, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1933, nr 5. 24) Nowe prądy w sądownictwie karnym, Głos Sądownictwa, 1933, nr 3. 25) Rola sędziego w dziedzinie wykonania kary i środków zabezpieczających według Polskiego Kodeksu Karnego, Głos Sądownictwa, 1934, nr 9 (praca nagrodzona na konkursie tego organu) oraz osobna odbitka. 26) Filozoficzno-prawne znaczenie art. 62 Polskiego Kodeksu Karnego, Palestra, 1934, nr 4. 27) Fikcja i metafizyka swobodnego uznania sędziowskiego w dziedzinie wymiaru kary, Wiadomości Prawnicze, 1934, nr 1. 28) Rapport concernant l'ordonnance du Ministre de la Justice du 15 janvier 1934, relative a l'organisation des établissements pour criminels incorrigibles, Recueil de Documents en Matière Pénale et Pénitentiare, 1935. 29) Sędzia, kara i jej wykonanie, Głos Sądownictwa, 1935, nr 5. 30) O młode pokolenie penitencjarystów polskich, Wiadomości Prawnicze, 1935. 31) Lekarz-sędzia, sędzia-lekarz, Czasopismo Sądowo-Lekarskie, 1935. 32) Sędziowie, kara, społeczeństwo, Przełom, 1935. 33) W jaki sposób można skrócić trwanie procesów monstre. Referat na Międzynarodowy Kongres Karny i Penitencjarny w Berlinie (w języku francuskim) w 1935 r. 34) Kwes-tia przewlekłych procesów na Kongresie w Berlinie, Palestra, 1936. 35) Reforma penitencjarna a wymiar sprawiedliwości, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1936, nr 2. 36) Przestępczość w Polsce i jej zwalczanie, Głos Sądownictwa, 1936, nr 1. 37) Granice obrony w procesie karnym (obrona a poplecznictwo przestępstwa), Współczesna Myśl Prawnicza, 1937. 38) Interwencja władzy sądowej w dziedzinie wykonania kary oraz środków zabezpieczających. Referat na Międzynarodowy Kongres Prawa Karnego w Paryżu w 1937 r., Revue Internationale de Droit Pénal oraz Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1937, nr 3. 39) Sądownictwo karne integralne, Współczesna Myśl Prawnicza, 1937. 40) Ustrój penitencjarny, Łotwy, Przegląd

- Więziennictwa Polskiego, 1937, nr 4. 41) Kodeks Karny Polski w opinii obcych, Głos Sądownictwa, 1937, nr 1. 42) Die Kriminalbiologischen Untersuchungen in Polen (wspólnie z L. Korzeniowskim), Mitteilungen der Kriminalbiologischen Gesellschaft, 1938. 43) Badania kryminalno-biologiczne w Polsce, Głos Sądownictwa, 1937, nr 1. 44) Rola sędziego w walce z przestępczością. Akta Międzynarodowego Kongresu Kryminologicznego w Rzymie w r. 1938 (w języku francuskim). 45) Recenzja książki Th. Sellina „Pioniering in Penology”, Recueil de Documents en Matière Pénale et Pénitentiaire, 1947. 46) O prawdziwe oblicze adwokatury, Demokratyczny Przegląd Prawniczy, 1947. 47) Problem Zespołów Adwokackich, Przegląd Notarialny, 1950. 48) Każdy przestępca może się poprawić, Prawo i Życie, 1956 nr 9. 49) O ludzkie prawa więźnia, Prawo i Życie, 1956. 50) Przed reformą więziennictwa polskiego, Nowe Prawo, 1957, nr 5, i Przegląd Więziennictwa, 1957, nr 1. 51) Nowe przepisy o warunkowym zwolnieniu, Nowe Prawo, 1957, nr 7-8. 52) Uwagi krytyczne w związku z ustawą z dnia 27 IV 1956 o warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (wspólnie z J. Szwarcem), Palestra, 1957, nr 7. 53) O współpracę prawników polskich z zagranicą, Palestra, 1957, nr 7. 54) Międzynarodowy Zjazd Prawa Karnego w Atenach, Palestra, 1958. 55) Międzynarodowy Zjazd Prawa Karnego w Atenach (wspólnie z S. Pławskim), Prawo za Granicą, 1958, nr 1-2. 56) VII Międzynarodowy Kongres Prawa Karnego w Atenach (fragmenty artykułu wymienionego pod poz. 55). Przegląd Więziennictwa, 1958, nr 3. 57) Ocena pracy doktorskiej K. Daszkiewicz-Paluszyńskiej „Groźba w polskim prawie karnym”. Ruch Prawniczy i Ekonomiczny, 1959, z. 2. 58) O właściwy reżim zakładów dla więźniów odbywających krótkie kary, Przegląd Więziennictwa, 1959, nr 2. 59) Reforma przepisów o warunkowym zwolnieniu, Nowe Prawo, 1960, nr 4. 60) Ustawa Karno-Skarbowa a ogólne przepisy prawa karnego, Palestra, 1961, nr 5. 61) Recenzja pracy dr Leonienego, „Warunkowe zawieszenie wykonania kary”, Nowe Prawo, 1962, nr 11. 62) Recenzja pracy S. Pławskiego, „Przestępstwa przeciwko życiu”, Nowe Prawo, 1963, nr 11. 63) O domach pracy dla zwolnionych z więzień, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1934, nr 5 i 6. 64) Więzienna wyspa (Gorgona), W Służbie Penitencjarnej, 1937, nr 10. 65) Opieka nad nieletnimi przestępcami we Włoszech, W Służbie Penitencjarnej, 1937, nr 19. 66) Recenzja pracy Moniki Senkowskiej „Kara pozbawienia wolności w Królestwie Polskim w I połowie XIX wieku”, Przegląd Penitencjarny, 1964, nr 2. 67) Nowy rodzaj wykonania kary pozbawienia wolności, Przegląd Penitencjarny, 1964, nr 3. 68) Problèmes contemporains de procédure pénale. Les dispositions concernant le contrôle judiciaire de l'exécution des peines en droit pénal français (Articles 721-723 du code de procédure pénale), Témoignage d'une évolution créatrice, Paris 1964.
- c) A r t y k u ł y p p p u l a r y z a c y j n e: 69) III Międzynarodowy Kongres Prawa Karnego w Palermo, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1933, nr 3. 70) Das Gefängniswesen in Polen, Blätter für Gefängniskunde, 1935. 71) Międzynarodowy Kongres Penitencjarny w Berlinie, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1935, nr 12 i 1936, nr 1. 72) Kwestia sterylizacji i kastracji na Międzynarodowym Kongresie Karnym i Penitencjarnym w Berlinie, Czasopismo Sądowo-Lekarskie, 1936.

nr 1. 73) Międzynarodowy Kongres Karny i Penitencjarny w Berlinie, Głos Sądownictwa, 1935, nr 9. 74) Więziennictwo szwajcarskie. Zakład rolniczy w Witzwil. Więzienie w Orbe, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1935, nr 4, 6, 10. 75) Więziennictwo włoskie, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1935. 76) Sądownictwo włoskie w walce z przestępczością, Głos Sądownictwa, 1937, nr 6. 77) Międzynarodowy Kongres Prawa Karnego w Paryżu, Głos Sądownictwa, 1937. 78) IV Międzynarodowy Kongres Prawa Karnego w Paryżu, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1937. 79) Międzynarodowy Kongres Patronatów w Paryżu, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1937, nr 3. 80) Konferencja w Materii Organizacji Międzynarodowego Stowarzyszenia Kryminologicznego, Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1937. 81) Z działalności europejskiej grupy konsultacyjnej ONZ, Przegląd Więziennictwa, 1958, nr 3. d) A r t y k u ł y o k o l i c z n o ś c i o w e: 82) Wspomnienia o prof. Ottolenghi, Czasopismo Sądowo-Lekarskie, 1934. 83) Refleksje poamnestyjne, Głos Sądownictwa, 1936, nr 2. 84) Sprawa Sacco-Vanzetti (praca wspólna z dr A. Gimbut), W obronie pokoju, 1952. 85) Z wędrówek penitencjarnych (Wizyta w więzieniu w Tiryńsk), Przegląd Więziennictwa Polskiego, 1958, nr 2. 86) Głos w dyskusji. [W:] Zagadnienia państwa i prawa współczesnej Afryki, Warszawa 1935. e) G l o s y: 87) Glosa do postanowienia SN z dnia 19 XII 1957 r. IV KO 139/57, OSPiKA z 3 X 1960, p. 79. 88) Glosa do wyroku SN z dnia 3 II 1958 r. (polemika z prof. Papierkowskim), OSPiKA nr 10/58. 89) Dalszy ciąg glosy do wyroku z dnia 3 II 1958 r. (polemika z prof. Papierkowskim), OSPiKA, marzec 1959. 90) Glosa do uchwały do SN z dnia 25 VIII 1960 r., OSPiKA nr 12/1960. 91) Glosa do orzeczenia SN nr 8/61, OSPiKA nr 10/62. f) S k r y p t y: 92) Kara, Lublin 1959, 93) Prawo karne (cz. 2 Zagadnienie kary i przepisy jej dotyczące), Toruń 1960. 94) Prawo karne, (cz. szczególna), Lublin 1960. 95) Prawo karne (cz. szczególna), Toruń 1961 (wspólnie z S. Pławskim). 96) Prawo penitencjarne, Toruń 1963. 97) Indywidualizacja zakładów karnych i postępowania wykonawczego, (w ramach dyskusji nad projektem regulaminu), W służbie penitencjarnej, 1964, nr 2 i 3. 98) Kilka uwag o karach dyscyplinarnych (w ramach dyskusji nad projektem regulaminu). W służbie penitencjarnej, 1964, nr 3.

W y d z i a ł II

BANDURA LUDWIK urodził się w dniu 3 kwietnia 1904 r, w Berlinie jako syn Piotra, stolarza, i Gertrudy z Chrzanowskich. Wykształcenie podstawowe i częściowo średnie otrzymał w Berlinie. W r. 1919 przybył do Polski i po złożeniu egzaminu dojrzałości w r. 1922 rozpoczął pracę nauczycielską w szkolnictwie. W latach 1928-1932 przebywał w Niemczech, delegowany przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do prac oświatowych wśród emigracji polskiej. Przebywał w Ludwigshafen nad Renem, a po odmówieniu mu przez władze bawarskie prawa na dalszy pobyt, pracował w Hamburgu. W czasie poby-

tu w Ludwigshafen zapisał się na Uniwersytet w Heidelbergu, gdzie uczęszczał na wykłady pedagogiki i psychologii prof. Gruhlego i prof. Hellpacha. W latach 1932-1934 był słuchaczem Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, kierowanego przez prof. dr Marię Grzegorzewską. Od r. 1934 był kierownikiem szkoły w Bydgoszczy. W tym czasie ogłosił szereg rozpraw w „Ruchu Pedagogicznym”, „Kwartalniku Psychologicznym” i w „Pedagogium”, był też recenzentem Ministerialnej Komisji Oceny Podręczników Szkolnych. W r. 1938 zapisał się na studia pedagogiczne na Uniwersytecie Warszawskim. W r. 1939 brał udział w kampanii wrześniowej jako szeregowy i dostał się do niewoli niemieckiej. W r. 1943 powrócił do kraju i ukrywał się w Warszawie. Pracując jako robotnik, brał udział w tajnej oświacie w charakterze członka podziemnego Kuratorium Poznańskiego i jako członek Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. Równocześnie kontynuował studia na podziemnym uniwersytecie. Po kapitulacji powstania warszawskiego został wywieziony do obozu pracy w Berlinie. W r. 1945 powrócił do kraju i rozpoczął pracę jako nauczyciel na kursach pedagogicznych w Bydgoszczy, przekształconych później w liceum pedagogiczne. Dla dokończenia studiów zapisał się na Uniwersytet M. Kopernika w Toruniu, w którym w r. 1948 uzyskał stopień magistra pedagogiki. W r. 1950 przedstawił na Uniwersytecie w Toruniu dysertację doktorską pt. „Wpływ na psychikę dzieci i młodzieży”. Promotorem był prof. dr Kazimierz Sośnicki. W latach 1950-1954 był dyrektorem liceum pedagogicznego w Bydgoszczy. W r. 1954 został powołany na stanowisko zastępcy profesora w Wyższej Szkole Pedagogicznej w Gdańsku. W r. 1957 Centralna Komisja Kwalifikacyjna dla Pracowników Nauki nadała mu stopień docenta. W r. 1959 został wybrany prorektorem, a w r. 1962 rektorem Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku. Od r. 1960 jest kierownikiem Katedry Dydaktyki tejże uczelni. Dodatkowo podejmuje zajęcia dydaktyczne od r. 1958 na Uniwersytecie M. Kopernika w Toruniu, gdzie od r. 1960 powierzono mu pełnienie obowiązków kierownika Katedry Pedagogiki.

W r. 1957 został powołany na członka Gdańskiego Towarzystwa Naukowego, w którym od r. 1963 jest przewodniczącym Wydziału Nauk Społecznych i Humanistycznych, w r. 1958 został powołany na członka Rady Naukowej Towarzystwa Wiedzy Powszechnej, w r. 1962 na członka Rady Naukowej Instytutu Pedagogiki w Warszawie, w r. 1963 na członka Komitetu Nauk Pedagogicznych PAN.

S p i s   w a ż n i e j s z y c h ,   p r a c : a) W y d a w n i c t w a
k s i ą ż k o w e : 1) P o g l ą d y   p e d a g o g i c z n e   S t a n i s ł a w a   S t a s z i c a ,   W a r s z a w a   1 9 5 6 .
2) Z a g a d n i e n i e   b ł ę d ów   u c z n i o w s k i c h ,   W a r s z a w a   1 9 6 3 . 3) Z   b a d a ń   n a d   p o j ę c i a m i   e t y c z n y m i   d z i e c i   s z k o l n y c h ,   G d a ń s k   1 9 6 3 . b) B r o s z u r y   p o w i e l a n e :
4) M e t o d y k a   o d c z y t ów   p o p u l a r n y c h ,   W a r s z a w a   1 9 5 6 . c) W a ż n i e j s z e   a r -

t y k u ł y: 5) Poczucie czasu u dzieci w wieku 7-9 lat, Kwartalnik Psychologiczny, 1936. 6) Dojrzałość szkolna dziecka a jego postępy w pierwszym roku nauczania, Ruch Pedagogiczny, 1937. 7) O badaniach pedeutologicznych i ich znaczeniu, Pedagogium, 1938. 8) Konflikty nauczyciela z rodzicami, Życie Szkoły, 1947. 9) Trema nauczyciela na lekcji, Życie Szkoły, 1949. 10) Pobudki skłaniające dzieci i młodzież do czytania, Twórczość, 1949. 11) Wpływ zespołu na podnoszenie wyników nauczania, Nowa Szkoła, 1955. 12) O kształtowaniu pojęć historycznych w szkole podstawowej, Historia i Nauka o Konstytucji, 1955. 13) Wykorzystanie audycji radiowych na lekcjach, Życie Szkoły, 1956. 14) O metodzie Freineta, Życie Szkoły, 1957. 15) Model nauczyciela w społeczeństwie budującym socjalizm, Nowa Szkoła, 1957. 16) O możliwościach kształcenia dorosłych, Oświata Dorosłych, 1958. 17) Antoni Bolesław Dobrowolski, Chowanna, 1958. 18) Absolwenci Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Gdańsku w świetle opinii uczelni i władz szkolnych, Gdańskie Zeszyty Humanistyczne, 1958. 19) Trudności wychowawcze, Kwartalnik Pedagogiczny, 1958. 20) Uniwersytety Powszechne w świetle opinii słuchaczy. [W:] Uniwersytety powszechne w środowisku robotniczym, Warszawa 1958. 21) Przyczyny trudności wychowawczych, Gdańskie Zeszyty Humanistyczne, 1959. 22) Przyczyny niepowodzeń szkolnych, Kwartalnik Pedagogiczny 1959. 23) Dzieci matek pracujących, Ruch pedagogiczny, 1960. 24) Nauczyciele studiujący zaocznie, Kultura i Społeczeństwo, 1961. 25) Rozwój badań nad nauczycielem, Chowanna, 1961. 26) Z badań nad motywacją etyczną dzieci szkolnych, Kwartalnik Pedagogiczny, 1962. 27) Szkoła a ideologia i polityka, Nowa Szkoła, 1963. 28) Efektywność studiów zaocznych, Kultura i Społeczeństwo, 1964 (tłumaczone na język angielski i francuski w Perspectives Polonaises). 29) Z zagadnień doskonalenia i doskonalenia nauczycieli. [W:] Pedagogika na usługach szkoły, Warszawa 1964. 30) Formation des notions morales chez les élèves, Scientia Paedagogica Experimentalis, 1964. d) P r a c e p o p u l a r n o - n a u k o w e: 31) Szkoła uspołeczniona, Bydgoszcz, Nauka 1947. 32) Czy nauka religii umoralnia?, Argumenty, 1960, nr 41. 33) O podnoszeniu kwalifikacji nauczycieli, Argumenty, 1961, nr 36. e) R e c e n z j e w „Kulturze i Społeczeństwie, w Nowej Szkole, w Ruchu Pedagogicznym, w Życiu Szkoły.

MOSZYŃSKI LESZEK urodził się dnia 19 lutego 1928 r. w Lublinie. Świadectwo dojrzałości uzyskał w r. 1947 w Państwowym Gimnazjum i Liceum im. S. Staszica w Lublinie. Wszystkie stopnie naukowe uzyskał na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, a mianowicie: w r. 1951 stopień magistra filozofii w zakresie filologii polskiej, w r. 1952 stopień magistra filozofii w zakresie filologii słowiańskiej, w r. 1959 stopień doktora nauk humanistycznych, w r. 1962 stopień docenta filologii słowiańskiej.

Pracę na stanowisku pomocniczego pracownika nauki rozpoczął na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu w r. 1950. Od 1955 r. pra-

cuje na Uniwersytecie im. Mikołaja Kopernika w Toruniu (od r. 1963 jako docent etatowy Katedry Filologii Słowiańskiej).

Od r. 1954 jest członkiem Polskiego Towarzystwa Językoznawczego, od r. 1958 – Międzynarodowej Komisji dla Słownika Cerkiewno-Słowiańskiego, od r. 1958 jest współpracownikiem Komisji Filologicznej, a od 1964 r. członkiem miejscowym Wydziału Filologiczno-Filozoficznego Towarzystwa Naukowego w Toruniu. Od r. 1960 jest członkiem Komisji Filologicznej (obecnie Językoznawczej) Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk w Poznaniu.

S p i s p r a c : 1) W sprawie dyspalatalizacji głosek funkcjonalnie miękkich, *Język Polski*, 34, Kraków 1954. 2) Geografia niektórych zapożyczeń niemieckich w staropolszczyźnie, PTPN, Prace Komisji Filologicznej, t. 15, z. 3, Poznań 1954. 3) Kilka uwag o dwóch pisarzach mazowieckich XV w. (Stanislaus de Jazgarzewo i Stanislaus Scriba), *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, t. 2, Warszawa 1957. 4) Staro-cerkiewno-słowiański aprakos, *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, t. 2, Warszawa 1957. 5) Resztki słownictwa słowiańskiego na południowym brzegu jeziora Łebsko, *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, t. 2, Warszawa 1957. 6) Uwagi o próbnym zeszycie „Słownika języka staro-cerkiewno-słowiańskiego”, *Lingua Posnaniensis*, t. 6, Poznań 1957. 7) Wpływ morawski w obocznych formach Kodeksu Zografskiego. [W:] *Z polskich studiów slawistycznych. Prace językoznawcze i etnograficzne na IV Międzynarodowy Kongres Sławistów w Moskwie 1958*, Warszawa 1958. 8) W sprawie tekstów gwarowych z Drawska (razem z M. Gruchmanową), *Język Polski*, 38, Kraków 1958. 9) Szkic monograficzny gwary wsi Rudy, powiat Puławy, *Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej*, t. 3, Warszawa 1958. 10) K. Horálek, *Evangeliaře a čtveroevangelia* (recenzja), *Rocznik Sławistyczny*, t. 20, cz. 1, Wrocław-Kraków 1958. 11) Swaróg, Swaróžyc, artykuł popularno-naukowy, *Słownik Starożytności Słowiańskich* (zeszyt dyskusyjny), Wrocław 1958. 12) Wyrównania deklinacyjne w związku z mazurzeniem, *Sprawozdania z Prac Naukowych Wydziału Nauk Społecznych PAN*, z. 7, Warszawa 1958. 13) Wyrównania deklinacyjne w związku z mazurzeniem polskim, ruskim, połabskim, *Polska Akademia Nauk, Komitet Językoznawczy, Prace Językoznawcze* 21. Wrocław 1960. 14) Teksty gwarowe z Rud, powiat Puławy [W:] K. Nitsch, *Wybór polskich tekstów gwarowych*, wyd. 2, Warszawa 1960. 15) Ze studiów nad rękopisem Kodeksu Zografskiego, *Komitet Słowianoznawstwa Polskiej Akademii Nauk, Monografie Sławistyczne* 3, Wrocław-Warszawa-Kraków 1961. 16) *Slovník jazyka staroslověnského* (recenzja), *Rocznik Sławistyczny*, t. 22, cz. 1, Wrocław-Kraków-Warszawa 1962. 17) *Die slawischen Benennungen des Hundehalsbandes*, *Wissenschaftliche Zeitschrift der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald*, Jg. 11, Gesellschafts- und sprachwissenschaftliche Reihe Nr 5/6, Greifswald 1962. 18) Warstwy językowe w Kodeksie Zografskim. [W:] *Z polskich studiów slawistycznych, seria 2, Językoznawstwo, Prace na V Międzynarodowy Kongres Sławistów w Sofii 1963*, Warszawa 1963. 19) O staro-cerkiewno-słowiańskiej postaci imienia *Иґбѣу*. *Studia*

linguistica in honorem Thaddaei Lehr-Spławiński, (Warszawa) 1963. 20) Funkcje partykuły-spójnika da w Kodeksie Zografskim, Prace Filologiczne, t. 18, cz. 2, Warszawa 1964. 21) J.K. Bunina, Sistema wremen staroslawjanskowo glagola, Rocznik Sławistyczny, t. 23, cz. 1, Wrocław-Kraków-Warszawa 1964 (recenzja). 22) Przyczyny rozkładu prasłowiańskiego systemu językowego. [W:] Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej. Warszawa 1965.

NARĘBSKI STEFAN urodził się dnia 23 stycznia 1892 r. na Kaukazie W r. 1911 ukończył Szkołę Realną w tymże mieście. Za działalność w uczniowskich organizacjach patriotycznych i samokształceniowych posiada odznakę honorową, przyznaną przez Komitet Obchodu 25-lecia Walki o Szkołę Polską. Studiował architekturę w latach 1911-1915 w Petersburgu (obecnie Leningrad), Studia architektoniczne ukończył po przerwie wojennej na Politechnice Warszawskiej w r. 1922. Pracował zawodowopoczątkowo we Włocławku, gdzie był członkiem redakcji i wydawcą miesięcznika kulturalnego „Życie Włocławka i okolicy”. Od r. 1928 do 1937 pracował jako architekt w Wilnie. Od r. 1935 prowadził wykłady i ćwiczenia zlecone na Wydziale Sztuk Pięknych Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. W r. 1937 został powołany na stanowisko profesora nadzwyczajnego i kierownika Katedry Projektowania Wnętrz na tymże Wydziale. Był członkiem Wileńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, wieloletnim prezesem Oddziału Stowarzyszenia Architektów Polskich, członkiem Wileńskiego Towarzystwa Artystów Plastyków. Podczas okupacji pracował w tajnym nauczaniu, Był więziony jako zakładnik w obozie Prawieniszki pod Kownem. W Wilnie wykonał szereg prac architektonicznych i prac z zakresu konserwacji zabytków architektury m.in. odbudowę wnętrz zabytkowego ratusza. W 1945 r. przybył do Torunia, gdzie był jednym z organizatorów Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu M. Kopernika. Do czasu przejścia w stan spoczynku w r. 1962 pełnił przez 6 lat funkcję dziekana i przez 2 lata obowiązków prodziekana na tym Wydziale. W r. 1946 został mianowany profesorem zwyczajnym. Kierował Katedrą Projektowania Wnętrz. Otrzymał szereg nagród i wyróżnień za prace architektoniczne, m.in. nagrodę Komitetu do Spraw Urbanistyki i Architektury za odbudowę i adaptację na muzeum zabytkowego budynku w Grudziądzu, nagrodę zespołową Komitetu do Spraw Budownictwa, Urbanistyki i Architektury za wnętrza Filharmonii w Bydgoszczy. W r. 1961 w czynie społecznym wykonał zrealizowany projekt pomnika bitwy pod Płowcami. Sprawował godność członka zarządu Oddziału Stowarzyszenia Historii Sztuki i Związku Polskich Artystów Plastyków. Jest członkiem Bydgoskiego Towarzystwa Naukowego, członkiem Kolegium Rzecznawców Pracowni Sztuk Plast., człon-

kiem Rady Ochrony Dóbr Kultury przy Prez. WRN w Bydgoszczy i Olsztynie. Jest głównym autorem projektu robót architektoniczno-konserwatorskich i adaptacyjnych w Ratuszu Staromiejskim w Toruniu, wykonywanych od r. 1959.

Został odznaczony Oficerskim Kawalerskim Krzyżem Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi, Medalem Niepodległości. W r. 1958 otrzymał Nagrodę Artystyczną województwa bydgoskiego, a w r. 1960 medal za szczególne zasługi dla rozwoju województwa bydgoskiego.

S p i s   p r a c   n a u k o w y c h: 1) Pierwszy zabytek renesansowy we Włocławku, Życie Włocławka i okolicy, 1926, nr 2. 2) Uwagi nad rozwojem planu i nad regulacją Włocławka, Życie Włocławka i Okolicy, 1927, nr 1 i 2. 3) Katedra biskupa Michała Godziemby i jej ślady, Życie Włocławka i Okolicy, 1927, nr 5. 4) Zagadnienie terenu i architektury „Targów Północnych” w Wilnie, Księga Pamiątkowa Targów Wileńskich, Wilno 1928. 5) Zpuszcza po ś.p. Pawle Wędzia-golskim, Paleta Wilna, nr 2, Wilno 1930. 6) Konieczność unormowania stanowiska architekta w służbie samorządowej, Architektura i Budownictwo, nr 6, Warszawa 1930. 7) Za-rzys rozwoju urbanistycznego Wilna i plan zabudowania z r. 1817, Prace Sekcji Historii Sztuki Tow. Przyjaciół Nauk w Wilnie, t. 2, z. 1-4, Wilno 1935. 8) Mo-żliwości urbanistyczne Wilna, Środy Literackie nr 3, Wilno 1936. 9) Współdzia-łanie urzędów konserwatorskich z zarządami miejskimi, Referat opracowany na zlecenie Zw. Miast Polskich, Księga Pamiątkowa I Zjazdu Miast Polskich, wyd. Zarządu m. Lwowa, Lwów 1936. 10) Autorstwo i treść domniemanego portretu Szczęsnego Potockiego. Streszczenie referatu wygłoszonego na zebraniu naukowym Oddziału Pomorskiego Stow. Hist. Sztuki dn. 27 II 53, Biuletyn Historii Sztuki, 1955, nr 2. 11) Ludwik Boucharđ - nauczyciel Noakowskiego. Streszczenie refe-ratu wygłoszonego na posiedzeniu Sekcji Historii Sztuki Tow. Nauk. w Toruniu dn. 22 II 1954, Biuletyn Hist. Sztuki 1955, nr 3, (całość wydana w Bydg.Tow.Nauk., Bydgoszcz 1965). 12) Wydział Sztuk Pięknych Uniwersytetu M.Kopernika (Arty-kuł wstępny i redakcja działu). [W:] Uniwersytet Mikołaja Kopernika 1945-1955, Łódź 1957. 13) Autorstwo płaskorzeźby brązowej „Geniusz Śmierci” ze zbiorów w Nieborowie (Obalenie mylnej atrybucji). Streszczenie referatu wygłoszonego na zebraniu naukowym Oddz. Pom. SHS w dn. 21 III 1956, Biuletyn Historii Sztuki, 1957, nr 2. 14) Wstęp do katalogu wystawy pośmiertnej B. Jamontta, Zw. PAP, Centr. Biuro Wystaw Artyst., Muzeum w Toruniu, Toruń 1957. 15) Jerzy Hoppen, Pomorze, 1958, nr 1-2. 16) Kaplica renesansowa we Włocławku i jej związki z kaplicą Pirlejowską w Bejskach, Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Bydgoszcz 1961. 17) Ratusz Staromiejski jako siedziba muzeum, zagadnienia architektoniczno-kon-serwatorskie, Rocznik Muzeum w Toruniu, t. 1, z. 1, Toruń 1962. 18) Artysta, nauczyciel, człowiek. Wstęp do katalogu wystawy pośmiertnej S. Wojciechowskiego, Zw. PAP Kuj.-Pom. Tow. Kult., Biuro Wystaw Art., Bydgoszcz, 1963.

OSMÓLSKA-PISKORSKA BOŻENA urodziła się w Gnieźnie 25 stycznia 1911 r. Po ukończeniu gimnazjum humanistycznego w Poznaniu w 1931 r., studiowała filologię polską na Uniwersytecie Poznańskim. W czerwcu 1936 r. uzyskała dyplom magisterski. Od 1 września tegoż roku aż do wybuchu wojny 1939 r. pracowała na Uniwersytecie Poznańskim jako młodszy asystent przy Katedrze Historii Literatury Polskiej. Równocześnie była zaangażowana w szkolnictwie średnim (gimnazjum) jako nauczycielka języka polskiego. W okresie wojny przebywała w Poznaniu, pracując najpierw jako robotnica fizyczna, później w charakterze pomocy biurowej. Brała czynny udział w konspiracji: prowadziła przez wszystkie lata okupacji tajne nauczanie oraz działalność charytatywną. Po wyzwoleniu Poznania, wezwana do udziału w organizującym się szkolnictwie polskim, uczyła przejściowo w pierwszym na terenie miasta gimnazjum. W marcu 1945 r. zgłosiła się do pracy w reaktywowanym Uniwersytecie Poznańskim, otrzymując nominację na starszego asystenta w Zakładzie Historii Literatury Polskiej, kierowanym przez prof. dra Romana Pollaka. Po przedłożeniu rozprawy pt. „Pomorskie Towarzystwo Pomocy Naukowej. Pół wieku istnienia i działalności 1848-1898” i odbyciu rigorosum w styczniu 1947 r. uzyskała stopień doktora filozofii w zakresie historii kultury jako przedmiotu głównego i historii literatury jako przedmiotu pobocznego. Promotorem był prof. dr R. Pollak.

Od września 1947 r. rozpoczęła pracę na Uniwersytecie M. Kopernika w Toruniu, najpierw na stanowisku starszego asystenta, następnie przechodząc kolejno stopnie służbowe: adiunkta (1950-1955), zastępcy profesora (1956-1961), starszego wykładowcy (1961-1962). W grudniu 1962 r. habilitowała się na podstawie rozprawy pt. „Powstanie styczniowe w twórczości J.I. Kraszewskiego”, ogłoszonej drukiem w wydawnictwach TNT w 1963 r. Pismem ministra Szkolnictwa Wyższego z dn. 30 listopada 1963 r. powołana została na stanowisko docenta etatowego w Katedrze Literatury Polskiej na Wydziale Humanistycznym UMK w Toruniu. Badania naukowe prowadzi w dwóch kierunkach: historii literatury polskiej drugiej połowy XIX wieku (pozytywizm) i historii kultury regionu pomorskiego w dobie zaboru. Z problematyką historyczno-literacką wiąże się praca skoncentrowana wokół zagadnienia wpływu powstania styczniowego na twórczość literacką. Tematyka regionalna znajduje wyraz w szeregu rozpraw poświęconych dziejom nauki polskiej na Pomorzu Gdańskim w ubiegłym stuleciu.

S p i s p r a c : a) w y d a w n i c t w a k s i ą ż k o w e : 1) Pomorskie Towarzystwo Pomocy Naukowej. Pół wieku istnienia i działalności 1848 - 1898, Toruń 1948, Roczniki Towarzystwa Naukowego w Toruniu, R. 52, z. 1. 2) Powstanie styczniowe w twórczości Józefa Ignacego Kraszewskiego, Toruń 1963. Tow.

Nauk w Toruniu. Prace Wydziału Filologiczno-Filozoficznego, t. 14, z. 2.

- b) Ważniejsze rozprawy i artykuły: 3) Tajne nauczanie w Poznaniu w czasie okupacji. Przegląd Zachodni, R. 51: 1946, nr. 12. 4) Kłopoty uniwersyteckie Aleksandra Majkowskiego, Arkona, R. 1: 1945-46, nr. 9-10. 5) Wiosna Ludów na Pomorzu, Przegląd Zachodni R. 4:1948, nr 5. 6) Towarzystwo Naukowe w Toruniu. Powstanie i zarys dziejów 1875-1948, Zapiski Towarzystwa Nukowego w Toruniu, t. 14:1948 (1 odb.). 7) Wojciech Łożyński 1808-1884. Fragmenty biograficzne. Zapiski Tow. Nauk w Toruniu t. 15:1950, z. 3-4. (1 odb.). 8) Konflikt Towarzystwa Naukowego w Toruniu z pruską władzą polityczną. Studia i Materiały do Dziejów Wielkopolski i Pomorza, t. 3: 1957, z. 2, (1 odb.). 9) Udział Pomorzan w życiu naukowym Poznania w ubiegłym stuleciu, Pomorze, R. 3:1957, nr 14. 10) Nauka polska na Pomorzu Gdańskim w XIX wieku. Pomorze na progu dziejów najnowszych, Warszawa 1961. 11) Kontakty Towarzystwa Naukowego w Toruniu z krakowskim środowiskiem intelektualnym w XIX i początkach XX wieku. Zapiski Historyczne, t. 29:1964. 12) Powstanie styczniowe w powieści polskiej. Zeszyty Naukowe UMK w Toruniu. Nauki Humanistyczno-Społeczne 2:1961, z. 3. Poezja powstania styczniowego. Ruch Literacki, R. 6: 1965, z. 1.

WITWICKI TADEUSZ urodził się w 1902 r. we Lwowie, gdzie złożył egzamin dojrzałości w 1920 r. Na Uniwersytet Lwowski uczęszczał w latach 1921-1925, studiując psychologię, biologię oraz pogłębiając znajomość języka niemieckiego i angielskiego. W roku 1926 złożył naukowy egzamin nauczycielski z zakresu psychologii i biologii, w roku 1927 doktoryzował się na podstawie pracy psychologicznej: „O reprezentacji, czyli o stosunku obrazu do przedmiotu odtworzonego”. W następnym roku złożył egzamin pedagogiczny, uprawniający go do nauczania biologii i filozofii w szkołach średnich. W roku 1929 wyjechał na pół roku do Niemiec dla poznania tamtejszych instytutów psychotechnicznych oraz panujących kierunków psychologicznych. Od roku 1923 do 1929 był asystentem Zakładu Psychologicznego Uniwersytetu Lwowskiego, od roku 1929 do 1939 nauczycielem przedmiotów pedagogicznych oraz biologii w Państwowym Seminarium Męskim, a następnie w Liceum Pedagogicznym we Lwowie. Podczas wojny, od roku 1939 do 1941, uczył chemii w VII Szkole Średniej we Lwowie. Podczas okupacji niemieckiej był nauczycielem szkoły powszechnej, a następnie prowadził poradnię biologiczną dla kilku szkół lwowskich. W latach 1941-1946 pracował w Lwowskim Teatrze Dramatycznym w charakterze członka orkiestry. W roku 1946 objął funkcję adiunkta Studium Pedagogicznego przy Uniwersytecie Warszawskim, prowadząc ćwiczenia z psychologii i psychotechniki do roku 1952. W latach 1951/52 wykładał na Uniwersytecie statystykę dla studentów psychologii, a w latach 1952/53 i 1951/52 miał wykłady zlecone z psychologii w Wyższej Szkole Muzycznej w

Warszawie. Po zniesieniu wykładów zleconych ze statystyki psychologicznej na Uniwersytecie nauczał psychologię w Państwowym Liceum Sztuk Plastycznych w Warszawie oraz prowadził kursy języka niemieckiego dla urzędników Polskiej Izby Handlu Zagranicznego. Od lutego 1954 do listopada 1956 r. pracował w Centralnej Pracowni Psychotechnicznej Kolei Państwowych jako psychotechnik, badając sprawność umysłową dyżurnych ruchu i maszynistów. Od listopada 1959 do września 1959 r. pracował w Centralnym Instytucie Ochrony Pracy jako kierownik Sekcji Dokumentacji Naukowej, a od października 1959 jako adiunkt w Zakładzie Psychologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. 20 maja 1963 r. odbył przewod habilitacyjny na Uniwersytecie A. Mickiewicza w Poznaniu.

Od roku 1960 jest przewodniczącym Toruńskiego Oddziału Polskiego Towarzystwa Psychologicznego.

- S p i s p r a c:
- 1) Główne kierunki psychologii. Skrypt powielany, 1925
  - 2) Bernheim, Automatyzm i sugestia (recenzja), Ruch Filoz., 1925.
  - 3) Parodi, Les bases psychologiques de la vie morale (recenzja), Ruch Filoz., 1930.
  - 4) O dwójakiej metodzie odpytywania, Przegl. Human., 1931.
  - 5) Psychologia dwu typów kołblecych Sienkiewicza, Przegl. Human. 1931,
  - 6) O stosunku treści do przedmiotu przedstawienia, Lwów, 1931.
  - 7) O pojęciu przedmiotu zmiennego, Ruch Filozof., 1931.
  - 8) Locke'a teoria idei ogólnych, Ruch Filoz., 1931.
  - 9) Psychologia powstawania obrazów, Ruch Filoz. 1931.
  - 10) O metodę poglądową w nauczaniu psychologii, Przegl. Human., 1931.
  - 11) Notes nauczyciela, Muzeum, 1932.
  - 12) O prowadzeniu dyskusji w szkole średniej, Muzeum, 1933.
  - 13) Dewaluacja matury, Muzeum, 1934.
  - 14) Locke'a teoria idei ogólnych. Przegl. Filoz., 1934.
  - 15) O reprezentacji, czyli o stosunku obrazu do przedmiotu odtworzonego, Wyd. Ak. Um., 1935
  - 16) Rzut oka na Locke'owską teorię poznania, Ruch Filoz., 1935.
  - 17) W sprawie klasyfikacji typów umysłowych, Księga pam. III Pol. Zjazdu Filoz., Przegl. Filoz., 1936.
  - 18) Felhorska i Studencki, Plany i marzenia młodzieży (recenzja), Ruch Filoz., 1937.
  - 19) Temperamenty wedle Hippokratesa i Kretschmera. Analiza i przyporządkowanie, Muzeum, 1938.
  - 20) Organizacja Kółka Filozoficznego w szkole średniej, Muzeum 1938.
  - 21) O potrzebie krytycyzmu, Biblioteka Filoz., 1938.
  - 22) Typy umysłowe i emocjonalne dzieci i młodzieży. Skrypt powielany.
  - 23) Dzieci trudne do prowadzenia. Skrypt powielany, 1938.
  - 24) Badania nad wyborem wedle kształtu, barwy i wielkości u dzieci, Psychologia Wychowawcza, XIII, 1948.
  - 25) Pastuszka, Psychologia Ogólna (recenzja), Psychologia Wych., 1948.
  - 26) Recenzje prac zamieszczonych w Kwartalniku Psychol. z 1947 r., Ruch Filoz., 1948.
  - 27) Adrian, O fizycznym podłożu wrażeń zmysłowych (recenzja). Psychologia Wych., 1949.
  - 28) Reutt, Badania psychologiczne nad wahaniem (recenzja), Psychologie Wych., 1949.
  - 29) O wyrażaniu uczuć przez muzykę, Sprawozdania TNT, nr 9, 1955.
  - 30) O niektórych podziałach temperamentów, Sprawozdania TNT, nr 10, 1958.
  - 31) Głiszczyńska i Górska, Z zagadnień psychologii pracy w świetle wyższej czynności nerwowej (recenzja), Ochrona Pracy, 1958.
  - 32) Gellerstein, Zagadnienia

psychologii pracy, (tłumaczenie z j. rosyjskiego), Ochrona Pracy, R. 13 i 15, 1958 i 1959. 33) O karcie bibliograficznej i dokumentacyjnej, Biuletyn Dokument. CINDNT, 1959. 34) O ambicji i zainteresowaniach rzeczowych, Życie Szkoły, 1960. 35) Lewicki, Procesy poznawcze i orientacja w otoczeniu (recenzja) Ruch Filoz., 1961. 36) W. Barrett, Irrational man. A study in Existential Philosophy (recenzja), Ruch Filoz., 1962. 37) J. Linchoten, Psychologie von William James, (recenzja), Ruch Filoz., 1962. 38) Badanie praktycznej sprawności umysłowej metodą wkładek, Toruń 1962. 39) Badanie postawy moralnej pracowników, Ochrona Pracy, 1962. 40) Subiektywne i obiektywne pojęcia piękna we współczesnej krytyce artystycznej, Ruch. Filoz., 1962. 41) Badania eksperymentalne nad słuchaniem muzyki, (oddane do druku w Przegl.Psychol. 1962). 42) Kenneth Soddy, Identity. Mental Health and value systems (recenzja), Ruch Filoz., 1963. 43) Studium krytyczne nad dziełem M. Kreutza pt. „Metody współczesnej psychologii”, Przegl.Psychol., nr 8, 1964. 44) Eckart Haimendal, Licht u. Farbe (recenzja) Ruch Filoz., 1963. 45) Wychowanie negatywne, Rodzina i Szkoła, 1964. 46) O posłuszeństwie, Rodzina i Szkoła, 1964.

W y d z i a ł III

PRUSINKIEWICZ ZBIGNIEW ANDRZEJ urodził się dnia 18 listopada 1923 r. w Poznaniu. W okresie okupacji pracował jako robotnik w przedsiębiorstwie Siemens u. Halske, Oddział w Poznaniu. W roku 1946 złożył maturę w Państwowym Liceum Matematyczno-Przyrodniczym im. Bergera w Poznaniu. Studia wyższe odbył na Sekcji Leśnej Wydziału Rolniczo-Leśnego Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, uzyskując w 1950 r z odznaczeniem dyplom inżyniera leśnictwa i magistra nauk agrotechnicznych. Stopień naukowy kandydata nauk leśnych uzyskał w roku 1957 na podstawie rozprawy kandydackiej pt. „Badania nad granicą biologicznej użyteczności wody glebowej (praca odznaczona Medalem 40-lecia Studiów Akademickich Rolniczych i Leśnych w Poznaniu). W 1962 r. uzyskał stopień naukowy docenta gleboznawstwa na podstawie rozprawy habilitacyjnej pt. „Zagadnienia leśno-gleboznawcze na obszarze wydm nadmorskich Bramy Swiny”. Pracę zawodową rozpoczął jako młodszy asystent przy Katedrze Ogólnej Hodowli Lasu UP, pracując w tym charakterze do końca 1950 r., potem pracował kolejno jako asystent i starszy asystent przy Katedrze Gleboznawstwa UP, a od roku 1954 jako adiunkt Katedry Gleboznawstwa WSR w Poznaniu. Od 1 X 1963 r. jest kierownikiem Zakładu Gleboznawstwa UMK w Toruniu. Od roku akademickiego 1964/65 pełni obowiązki prodziekana nowo utworzonego Zaocznego Studium Biologii przy Wydziale Biologii i Nauki o Ziemi UMK.

W roku 1954 przebywał na stażu w Zakładzie Mikrobiologii Rolniczej IUNG w Puławach, a w roku 1956 w Zakładzie Mikrobiologii Rolni-

czej WSR w Poznaniu, W 1961 r. przebywał w Moskwie na stażu w Instytucie Gleboznawstwa im. W.W. Dokuczajewa przy Akademii Nauk, w Muzeum Gleboznawstwa im. R. Williama przy Akademii Rolniczej im. Timiriazewa i w Katedrze Gleboznawstwa Uniwersytetu w Moskwie.

Z. Prusinkiewicz jest członkiem Polskiego Towarzystwa Gleboznawczego (odznaczony złotą odznaką Towarzystwa), członkiem Zarządu Głównego i przewodniczącym Oddziału Bydgoskiego tegoż Towarzystwa. Ponadto jest członkiem Komisji Nomenklatury i Klasyfikacji Gleb, Komisji Fizyki Gleb, Komisji Biologii Gleby, Komisji Gleb Leśnych, Komisji Leśnej Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk, Polskiego Towarzystwa Botanicznego, Polskiego Towarzystwa Leśnego i Towarzystwa Przyrodników im. M. Kopernika.

S p i s p r a c : 1) Ilościowe stosunki mikrofauny naszych gleb leśnych. Roczniki Gleboznawcze, t. 1 1950. (praca zespołowa). 2) Ilościowe stosunki mikrofauny naszych gleb leśnych. [W.] F. Terlikowski, Prace wybrane z dziedziny gleboznawstwa, chemii rolnej i nawożenia, 1958 (praca zespołowa). 3) Skład mikrofauny w górnych częściach profilu glebowego pod drzewostanem bukowym, Biuletyn CIR 1952, nr 2/4. 4) Bezkręgowca fauna glebowa naszych lasów. Sylwan, 1952, nr 1. 5) Kwestia gleb brunatnych (z M. Kwinichidze), Roczniki Gleboznawcze, t. 2, 1952. 6) Mapa gleb gospodarstwa rolnego PGR Pamiątkowo pow. Oborniki (praca zespołowa), Roczniki Nauk Rolniczych, t. 66-A-1: 1952. 7) Mapa gleb gospodarstwa rolnego PGR Żydowo pow. Oborniki (praca zespołowa), Biuletyn CIR, nr 4/6. 8) Projekt klasyfikacji niecałkowitych utworów glebowych, Roczniki Gleboznawcze, 3: 1954. 9) Polowa kolorymetryczna metoda oznaczania wilgotności gleb i gruntów, Roczniki Nauk Rolniczych, t. 70-A-1: 1954. 10) Wpływ czynników ekologicznych na występowanie i działalność życiową drobnej fauny glebowej (z M. Margowskim), PTPN, Prace Komisji Biologicznej, t. 16, 4, Poznań 1955. 11) Projekt klasyfikacji gleb Polski (praca zespołowa), Prace Komisji Nomenklatury i Kartografii Gleb, PTG, Warszawa 1955. 12) Gleby wytworzone z osadów pyłowych okolic Kalisza, Roczniki Gleboznawcze, t. 5; 1956. 13) Gleby Nadleśnictwa Łopuchówko Poznańskiego Okręgu Lasów Państwowych, Roczniki Gleboznawcze, t. 5 1956. 14) Przyrodniczo-genetyczna klasyfikacja gleb Polski (praca zespołowa). Roczniki Nauk Rolniczych, t. 74-D: 1956. 15) Krótki przegląd ważniejszych elektrometrycznych metod oznaczania wilgotności gleb. Roczniki Gleboznawcze, t. 6: 1958. 16) Mapa gleb Polski (1 : 1 000 000), Wyd. Geolog., Warszawa 1958 (praca zespołowa). 17) Mapa gleb Polski (1: 300 000). Arkusz C 2 Poznań. Wyd. IUNG, Warszawa 1958 (praca zespołowa). 18) Mapa gleb Polski (1: 300 000). Arkusz D 1 Zgorzelec, Wyd. IUNG, Warszawa 1958 (praca zespołowa). 19) Mapa gleb Polski (1: 300 000), Arkusz D 2 Wrocław, Wyd. IUNG, Warszawa 1958 (praca zespołowa). 20) Mapa gleb Polski (1: 300 000). Arkusz E 2 Opole, Wyd. IUNG Warszawa 1958. (praca zespołowa). 21) Mapa gleb Polski (1: 300 000). Arkusz D 3 Łódź, Wyd. IUNG Warszawa 1959 (praca zespołowa). 22) Uwagi na marginesie publikacji F. Pielki o bezkręgowcach

hańd górniczych i hutniczych, Sylwan 2: 1959. 23) Stary przyczynek do wznowio-
 nej dyskusji na temat mechanizmu procesu biellicowego, Kosmos B, (17) 1959. 24)
 Badania nad granicą biologicznej użyteczności wody glebowej, PTPN, Prace Ko-
 misji Rolniczych i Leśnych, t. 5, z. 6, Poznań 1959. 25) Krótki przegląd ba-
 dań ośrodka poznańskiego nad glebami Polski północno-zachodniej (z M.Kwinich-
 dze) PTPN, Badania Fizjograficzne nad Polską Zachodnią, t. 5, Poznań 1959.
 26) Skorostnyj kołorimetriczeskij metod opriedielenija włażnosti poczw i grun-
 tów. Trudy sowieszczanija w g. Leningradie 10-14 ijunija 1958 g., Leningrad
 1959. 27) Gleby Arboretum w Kórniku (z A. Kowalkowskim), Zeszyty Kórnickie, t.
 4, Kórnik 1959. 28) Genetyczna klasyfikacja gleb Polski, Roczniki Gleboznawcze,
 t. 7:1959 (praca zespołowa). 29) A Colometric Field Method for Determining the
 Moisture Content of Soils and Ground, Zakład Współpracy z Zagranicą w Zakresie
 Piśmiennictwa Naukowego, Warszawa 1960. 30) Zagadnienia leśno-gleboznawcze na
 obszarze wydm nadmorskich Bramy Swiny, PTPN, Badania Fizjograficzne nad Polską
 Zachodnią, t. 3, Poznań 1960. 31) Bielice ukształtowane z piasków wydm nad-
 morskich (z J. Gądorem), Roczniki Gleboznawcze, t. 10: 1961, z. 2. 32) Niektó-
 re wyniki badań nad próchnicą gleb leśnych, Roczniki Gleboznawcze t. 10:1962, z.
 2. 33) Skład akarofauny glebowej jako wskaźnik żyzności gleb, Biuletyn Instytu-
 tu Ochrony Roślin, 1962, z. 18. 34) Morfologiczne przejawy procesów bieli-
 cowania i procesów glejowych w glebach Białowieskiego Parku Narodowego (z A.Ko-
 walkowskim). Robocza Konferencja Terenowa Komisji Gleb Leśnych Polskiego Towar-
 zystwa Gleboznawczego w Białowieskim Parku Narodowym 27-28.XI 1962, Polskie
 Towarzystwo Gleboznawcze, Poznań 1962. 35) Biologiczne aspekty zagadnienia żyz-
 ności gleb, Zeszyty Problemowe Postępów Nauk Rolniczych, nr 40a, Warszawa 1963.
 36) Wskaźniki granulometryczne jako kryterium jednorodności osadów lodowcowych
 (z A. Kowalkowskim), Roczniki Gleboznawcze, t. 13 (dodatek), Warszawa 1963. 37)
 Badania nad przydatnością próby Schützego do charakteryzowania form próchnicy
 leśnej, Roczniki Gleboznawcze, t. 13 (dodatek), Warszawa 1963. 38) Obrazowanie
 gliniastych minerałów w podzolistych poczwach na piaszczanych porodach raznego
 wzrosta (z N.I. Gorbunowem i B.P. Gradusowem), Poczwowiedienije, 8, Moskwa,
 1963. 39) Siedliskoznawstwo leśne, Skrypt USSR w Poznaniu, Poznań 1963 (wspólnie
 z T. Puchalskim). 40) Słownik Gleboznawczy i nauk pokrewnych, cz. 1, Polskie
 Towarzystwo Gleboznawcze, Warszawa 1964 (współautorstwo). 41) Próchnica gleb
 leśnych, PTPN, Wydz. Nauk Roln., i Leśn., Warszawa 1964. 42) Untersuchungen
 über Anwendbarkeit der Statistischen Methoden in der Bodensystematik, Roczniki
 Gleboznawcze, t. 14, z. 2 (wspólnie z T. Calińskim). 43) Tonbildung in Pod-
 solböden auf verschiedenaltrigen Meeressedünensanden, Roczniki Gleboznawcze, t.14,
 z. 2 (wspólnie z N.I. Gorbunowem i B.P. Gradusowem).

Z. Prusinkiewicz oddał ponadto 4 inne prace do druku oraz wykonał
 23 nie opublikowane prace na zlecenie różnych instytucji.

STRAWIŃSKI STEFAN urodził się 23 lipca 1921 r. w Warszawie. Do wybuchu wojny mieszkał w Lublinie, gdzie w 1938 r. ukończył gimnazjum, a w roku 1939 pierwszą klasę liceum przyrodniczego. Świadectwo dojrzałości uzyskał w Lublinie na kompletach tajnego nauczania w 1942 r. W czasie wojny ukończył roczną Szkołę Spółdzielczości Rolniczej w Nałęczowie. Pracował jako zastępca magazyniera w spółdzielni owocarskiej w Nałęczowie, następnie jako laborant, a później asystent techniczny w Dziale Żywienia Zwierząt Państwowego Instytutu Gospodarstwa Rolnego w Puławach. Przez dwa miesiące był więziony przez Niemców. Bezpośrednio po oswobodzeniu Lubelszczyzny wstąpił na Wydział Matematyczno-Przyrodniczy UMCS w Lublinie. Po pierwszym roku studiów przeniósł się na Uniwersytet Jagielloński, gdzie uzyskał stopień magistra w 1949 r. Od 1948 r. pracuje w Katedrze Zoologii Ogólnej (dawniej Anatomii Porównawczej i Embriologii) Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, przechodząc kolejno stopnie od zastępcy asystenta do docenta. W 1956 r. uzyskał stopień kandydata nauk biologicznych z zakresu zoologii na podstawie pracy „Unaczynienie powierzchni oddechowych żaby wodnej (*Rana esculenta* L.) w rozwoju ontogenetycznym”, a 8 listopada 1963 r. stopień docenta na podstawie dysertacji „Studia porównawcze nad awifauną Torunia i okolicy”. W roku akademickim 1961/62 przebywał przez 8 miesięcy na stypendium w Leningradzie, gdzie pracował przy Katedrze Zoologii Kręgowców Leningradzkiego Uniwersytetu i w Zoologicznym Instytucie AN ZSRR w zakresie ornitologii.

S. Strawiński pracuje społecznie na terenie PT Zool. i PTP im. Kopernika, gdzie pełnił różne funkcje. Obecnie jest przewodniczącym Toruńskiego Oddziału PTZool. i prowadzi Koło Sekcji Ornitologicznej. Od dziewięciu lat jest członkiem Komisji do Badań Pomorza i Pojezierza Mazurskiego TNT.

S p i s p r a c : a) P r a c e i n o t a t k i n a u k o w e : 1) The development of the liver vessels of the Sea-trout *Salmo Trutta* L., Bull. Acad. Pol. Sc. Lett., 1950. 2) Żółwie w województwie bydgoskim, *Chrońmy Przyrodę Ojczystą* 9 (1953). 3) Fauna kręgowców rezerwatu cisowego Wierzchlas, *Zeszyty Naukowe UMK*, 1 (1956). 4) Obserwacje nad biologią synogarlicy tureckiej *Streptopelia decaocto* (Früh.) w latach 1951-1956, *Zeszyty Naukowe UMK*, 2 (1958). 5) Vascularization of respiratory surfaces in ontogeny of the edible frog (*Rana esculenta* L.), *Zool. Pol.* 7/1956). 6) Wpływ mrozów w roku 1956 na ptaki. *Chrońmy Przyrodę Ojczystą* 14 (1958). 7) Ptaki różnych dzielnic Torunia, *Zjazd Anat. i Zool. Pol.*, Kraków 1959 (streszczenie referatu). 8) Ropucha *Bufo calamita* Laur.) w Suchatówce pod Toruniem, *Przegl. Zool.*, 3 (1959). 9) Drobne obserwacje ptaków gnieźdzących się w województwie bydgoskim, cz. 1, *Zeszyty Naukowe UMK*, 7 (1960). 10) S. Strawiński i L. Tomiałojć, Ptaki nietypowe ubarwione, *Wszechświat*, 1961. 11) Zagadnienie ochrony ptaków w Toruniu, *Ochrona Przyrody*, 28 (1962). 12) Ptaki

miasta Torunia. Acta Ornithol. 7 (1963). 13) Badania symantropizacji ptaków w Starym Parku w Ciechocinku, Acta Ornithol., 7 (1963). 14) Ptaki podmiejskich zadrzewień Torunia, Studia Soc. Sc. Tor., Sectio E v. 7 nr 5. b) A r t y k u - ł y p o p u l a r n e: 15) Preparaty łąp żółwi, Wszechświat, 1950. 16) Wanienkki preparacyjne, Wszechświat, 1951. 17) Gnieźdzenie się synogarlicy tureckiej w Toruniu, Biul. Woj. Komitetu Ochrony Przyrody, 1956. 18) Ochrona ptaków w zimie, Biul. jw., 1956.19. 19) Sierpówka czyli synogarlica turecka, Hodowca Gołębi Poczтовых, 25.(1958). 20) Zagadnienie ochrony synogarlicy tureckiej, Chrońmy Przyr. Ojcz., 15 (1959). 21) Nowy wróg dzikich gołębi, Chrońmy jw. 16 (1960). 22) Nowe znalezisko praptaka, Wszechświat, 1961. 23) Upowszechnienie wiedzy o ptakach, Biologia w szkole, 14 (1961). 24) Wozroźdzenie polskiej ornitologii, Zoołogiczewskij Żurnał, 41 (1962). 25) Plastikowe obrączki, Notatki Ornitol., 2 (1961). c) R e c e n z j e: 26) S. Riabinin, Ptaki Lublina w latach 1951-1956, Ochrona Przyrody, 26, Przegl. Zool., 5 (1961). 27) K.A. Dobrowolski, Próba określenia pojęcia „rzadki gatunek”, Ekol. Pol. Ser. a. 10, 1963 (w druku). d) T ł u m a c z e n i e: Posługiwanie się ptakami-wabikami w wizualnych obserwacjach przelotów ptaków, G.A. Naskova, Notatki Ornitol., 4 (1963).

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.

III

SPRAWOZDANIA Z POSIEDZEŃ

Wydział I

NAUK HISTORYCZNYCH, PRAWNICZYCH I SPOŁECZNYCH

Posiedzenie naukowe dnia 5 III 1963 r.

Członek Wydziału Zbigniew Zdrójkowski przedstawia pracę Władysława Sobocińskiego: Historia ustroju i prawa Księstwa Warszawskiego (Histoire du régime et de la législation du Duché de Varsovie).

(Praca wydana w ROCZNIKACH TNT, Rocznik 70 z. 1).

Członek Wydziału Wiktor Kornatowski przedstawia pracę własną: Społeczno-polityczna myśl św. Augustyna (Les idées sociales et politiques de Saint Augustin).

Posiedzenie naukowe dnia 28 III 1963 r.

Członek Wydziału Jerzy Śliwowski przedstawia pracę własną: Wykonanie kary w warunkach ograniczonej wolności (Exécution pénale conditionnée par la liberté limitée).

(Praca wydana w STUDIA IURIDICA, t. 5 z. 3).

Posiedzenie naukowe dnia 20 IV 1963 r.

Członek Wydziału Wojciech Hejnosz przedstawia pracę Anieli Kiełbickiej: Sołectwa w województwie krakowskim (Mairies des villages du palatinat de Cracovie).

(Praca wydana w ROCZNIKACH TNT, Rocznik 70 z. 2).

Członek Wydziału Kazimierz B i s k u p s k i przedstawia pracę własną: Ustrój polityczny Belgii (Régime politique de la Belgique).
(Praca wydana w STUDIA IURIDICA, t. 5 z. 1).

Posiedzenie naukowe dnia 7 V 1963 r.

Członek Wydziału Kazimierz B i s k u p s k i przedstawia pracę Kazimierza N o w a k a: Budowa aparatu państwowego w radzieckiej strefie okupacyjnej i ustrój władzy państwowej w NRD (Construction de l'appareil d'état dans la zone d'occupation soviétique et le régime du pouvoir d'état de la République Démocratique Allemande).
(Praca przekazana do druku w PRACACH POPULARNONAUKOWYCH TNT, nr 8).

Posiedzenie naukowe dnia 17 V 1963 r.

Członek Wydziału Karol G ó r s k i przedstawia pracę Ireny J a n o s z - B i s k u p o w e j: Rola Torunia w Związku Pruskim i wojnie 13-letniej (Rôle de Toruń dans l'Alliance de Prusse et au cours de la guerre de Treize Ans).
(Praca w druku w ROCZNIKACH TNT, Rocznik 70 z. 3).

Posiedzenie naukowe dnia 11 VI 1963 r.

Członek Wydziału Marian B i s k u p przedstawia pracę własną: Akta Stanów Prus Królewskich, t. 4 (Actes des États de la Prusse Royale, voi. 4).
(Praca w druku w FONTES TNT nr 57).

Członek Wydziału Kazimierz J a s i ń s k i przedstawia pracę Andrzeja T o m c z a k a: Kancelaria biskupów włocławskich w okresie księgi wpisów XVI-XVIII w. (Chancellerie des évêques de Włocławek à la période du livre d'inscriptions du XVI-XVIII siècles).
(Praca wydana w ROCZNIKACH TNT, Rocznik 69 z. 3).

Posiedzenie naukowe dnia 3 X 1963 r.

Członek Wydziału Kazimierz B i s k u p s k i przedstawia pracę Janusza S y m o n i d e s a: Kontrola międzynarodowa (Contrôle international).
(Praca wydana w STUDIA IURIDICA, t. 5 z. 2).

Posiedzenie naukowe dnia 27 XI 1963 r.

Członek Wydziału **Wojciech Hejnosz** przedstawia pracę własną: Uwagi o studiach krakowskich i święceniach kapłańskich **Mikołaja Kopernika** (Remarques sur les études de Cracovie et sur l'ordination sacerdotale de Nicolas Kopernik).

(Praca wydana w ZAPISKACH HISTORYCZNYCH TNT, t. 29 z. 2).

Członek Wydziału **Karol Górkowski** przedstawia pracę własną: Wieś duńska w średniowieczu (Campagne danoise au moyen âge).

Posiedzenie naukowe dnia 10 XII 1963 r.

Członek Wydziału **Witold Łukaszevicz** przedstawia pracę **Jacka Staszewskiego**: Stosunki **Augusta II** z Kurią rzymską w latach 1704-1706 (misja rzymska) (Rapports d'Auguste II avec la Curie de Rome dans les années 1704-1706 (Mission de Rome).

(Praca w druku w ROCZNIKACH TNT, Rocznik 71 z. 1).

POSIEDZENIA KOMISJI PRAWNICZEJ

Posiedzenie naukowe dnia 16 I 1963 r.

Kazimierz Biskupski, Niektóre zagadnienia ustrojowe państw afrykańskich.

Posiedzenie naukowe dnia 29 V 1963 r.

Witold Olszewski, Ideologia, psychologia i medycyna w edykcji. Aedilium Currulium.

Posiedzenie naukowe dnia 17 XII 1963 r.

Kazimierz Nowak, Sposób wyboru prezydenta w Stanach Zjednoczonych Ameryki.

W Y D Z I A Ł II

FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNY

Posiedzenie naukowe dnia 18 III 1963 r.

Członek Wydziału Tadeusz Czeżowski przedstawia pracę Sławomira Rogowskiego: Logika kierunkowa a Hegłowska teza o sprzeczności zmiany (Logique de tendance et la thèse de Hegel de la contradiction du changement).

(Praca wydana w PRACACH WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO TNT, t. 15, z.2).

Posiedzenie naukowe dnia 12 XI 1963 r.

Członek Wydziału Artur Hutnikiewicz przedstawia pracę Jerzego Speiny: Powieści Stanisława Ignacego Witkiewicza - geneza i struktura (Romans de Stanislas Ignace Witkiewicz - genèse et structure).

(Praca wydana w PRACACH WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO TNT, t. 16 z. 1).

Członek Wydziału Artur Hutnikiewicz przedstawia pracę własną: Główne doktryny i teorie literackie XX wieku (Principales doctrines et théories littéraires du XX-ème siècle).

(Praca wydana w PRACACH POPULARNONAUKOWYCH TNT, nr 6).

Członek Wydziału Konrad Górski przedstawia pracę Zygmunta Dokurno: Kompozycja utworów lirycznych C.K.Norwida do roku 1852) (Composition des oeuvres lyriques de Cyprien Camille Norwid jusqu'à l'an 1852).

(Praca w druku w PRACACH WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO TNT, t. 16 z. 2).

Posiedzenie naukowe dnia 17 XII 1963 r.

Członek Wydziału Jadwiga Puciata-Pawłowska przedstawia pracę Mieczysława Gęberowicza: Szkice z historii sztuki XVII wieku (Esquisses de l'histoire de l'art du XVII-ème siècle).

(Praca w druku w PRACACH WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO TNT, t. 16 z. 3).

Członek Wydziału Artur Hutnikiewicz przedstawia pracę Czesława Niedzielskiego: Teoretyczne zagadnienia reportażu (Problèmes théoriques du reportage).

(Praca w druku w PRACACH WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO TNT, t. 17 z. 2).

Członek Wydziału Halina Turska przedstawia pracę Krystyny Wilczewskiej: Czasowniki zwrotne we współczesnej polszczyźnie (Verbes réfléchis dans la langue polonaise contemporaine).

(Praca w druku w PRACACH WYDZIAŁU FILOLOGICZNO-FILOZOFICZNEGO TNT, t. 17 z. 1).

POSIEDZENIA KOMISJI FILOLOGICZNEJ

Posiedzenie naukowe dnia 17 I 1963 r.

Konrad Górski, Onomastyka literacka w XIX i XX wieku.

Posiedzenie naukowe dnia 12 III 1963 r.

Paweł Kocikowski, Badania literatury staropolskiej przed Brücknerem.

Posiedzenie naukowe dnia 21 V 1963 r.

Henryk Miś, Rozczłonkowanie polskiego tekstu pisanego na wyrazy.

Maria Szupryczyńska, Konstrukcja typu „nie ma co robić”.

Teresa Skubalanka, Kategorie ważności stylistycznej w słownictwie poezji Słowackiego.

Posiedzenie naukowe dnia 18 XII 1963 r.

Bronisław Nadolski, Rozwój życia umysłowego na Pomorzu w XVI i XVII wieku.

POSIEDZENIA KOMISJI FILOZOFICZNEJ
(wspólnie z Oddziałem Toruńskim Polskiego Towarzystwa
Filozoficznego)

Posiedzenie naukowe dnia 15 I 1963 r.

Henryk M o e s e, Kryteria oceny dzieł naukowych.

Posiedzenie naukowe dnia 22 III 1963 r.

Tadeusz C z e ż o w s k i, O uzasadnianiu bezpośrednim i oczywistości.

Posiedzenie naukowe dnia 31 V 1963 r.

Roman I n g a r d e n, Zagadnienie systemu jakości estetycznie wartościowych.

Posiedzenie naukowe dnia 11 XI 1963 r.

Maria G o ł a s z e w s k a, Zagadnienie rozumienia dzieł sztuki.

Posiedzenie naukowe dnia 10 XII 1963 r.

Tadeusz C z e ż o w s k i, O konfliktach w etyce.

POSIEDZENIA KOMISJI HISTORII SZTUKI

Posiedzenie naukowe dnia 17 I 1963 r.

Maria M i c h n o w s k a, Średniowieczne malowidła ściennie w kościele św. Jakuba w Toruniu.

Posiedzenie naukowe dnia 6 XII 1963 r.

Jadwiga P u c i a t a - P a w ł o w s k a, Echa powstania styczniowego w twórczości Jacka Malczewskiego.

POSIEDZENIA KOMISJI BIBLIOGRAFII I BIBLIOTEKOZNAWSTWA

Posiedzenie naukowe dnia 20 III 1963 r.

Antonina C z e ż o w s k a, Biblioteka Woltera. Jej charakterystyka i dzieje.

W Y D Z I A Ł III

MATEMATYCZNO-PRZYRODNICZY

Posiedzenie naukowe dnia 1 IV 1963 r.

Członek Wydziału Halina B a s i ń s k a przedstawia pracę wspólną z Władysławem R y c h c i k i e m: Nowa metoda miareczkowego oznaczania cyny dwuwartościowej za pomocą żelazicyjanku potasowego (New Method of Volumetric Determination of Tin (II) with Potassium Ferricyanide).

Członek Wydziału Halina B a s i ń s k a przedstawia pracę wspólną ze Zdzisławem O r y l s k i m i Henrykiem M i l l k e: Pośrednia metoda miareczkowego oznaczania bizmutu za pomocą żelazocyjanku potasowego (Indirect Volumetric Method of Determination of Bismuth with Potassium Ferrocyanidae).

(Prace wydane pod wspólnym tytułem: Studia nad zastosowaniem żelazocyjanków i żelazicyjanków alkalicznych w analizie objętościowej w STUDIA SOCIETATIS SCIENTIARUM TORUNENSIS, Sectio B (chemia) vol. 5 nr 2).

Członek Wydziału Wilhelmina I w a n o w s k a przedstawia pracę Romana A m p l a: Efekty ewolucyjne asocjacji w Kasjopei (The Evolutional Effects of the Association in Cassiopea).

(Praca wydana w Acta Astronomica, t. 14:1964 z. 1, pod tytułem: "Cassiopea Association, Cas. III, Cas. IV, Cas. V").

Członek Wydziału Wilhelmina I w a n o w s k a przedstawia pracę Stanisława G ą s k i: Ruchy komety Kopff w okresie 1939-1945 (The Motion of the Periodic Comet 1906 - IV during the Period 1939-1945).

(Praca w druku w STUDIA jw., Sectio F, vol. 6 nr 1).

Członek Wydziału Wilhelmina I w a n o w s k a przedstawia pracę Stefanią G r u d z i ń s k i e j: Identyfikacja linii emisyjnych w zakresie od 4800 Å do 8840 Å w widmie gwiazdy o Ceti

(L'identification des raies d'émission dans le domaine spectral 4800 Å à 8840 Å de l'étoile α Ceti).

(Praca w druku w STUDIA jw., Sectio F, vol. 4 nr 4).

Członek Wydziału Wilhelmina Iwanowska przedstawia pracę Waltera W e g n e r a: Ekstynkcja atmosferyczna w zakresach fotograficznym i fotowizualnym w Obserwatorium Astronomicznym w Piwnicach k. Torunia (The Atmospheric Extinction in Photographic and Photovisual Ranges at the Astronomical Observatory in Piwnice - Toruń).

Członek Wydziału Wilhelmina Iwanowska przedstawia pracę Roberta G ł ę b o c k i e g o: Widmowe badania ekstynkcji atmosferycznej w Piwnicach (Spectrophotometric Investigations of Atmospheric Extinction at Piwnice).

(Prace w druku w STUDIA jw., Sectio-F, vol. 4 nr 1).

Członek Wydziału Wilhelmina Iwanowska przedstawia pracę Stefani G r u d z i ń s k i e j: Widmo komety Ikeya (1963 a) Le spectre de la comète Ikeya (1963 a).

(Praca w druku w STUDIA jw., Sectio F, vol. 4 nr 1).

Posiedzenie naukowe dnia 25 XI 1963 r.

Członek Wydziału Halina B a s i ń s k a przedstawia pracę wspólną z Krystyną O r y l s k ą i Krystyną F u r g a ł: Badania nad składem osadów wytrącających się w reakcji $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$ (Studies on the Composition of the Precipitates Forming in the Reaction $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$).

Członek Wydziału Halina B a s i ń s k a przedstawia pracę wspólną z Zenonem O r y l s k i m i Henrykiem R u d z i ń s k i m: Badania nad składem osadów wytrącających się w reakcji $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{K}_2\text{C}_2\text{O}_4$ (Studies on the Composition of the Precipitates Forming in the Reaction $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{K}_2\text{C}_2\text{O}_4$).

(Prace w druku w STUDIA jw., Sectio B, vol. V nr 5 pod wspólnym tytułem: Badania nad składem osadów wytrącających się w reakcjach: $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{H}_2\text{C}_2\text{O}_4$ i $\text{Bi}(\text{NO}_3)_3 + \text{K}_2\text{C}_2\text{O}_4$).

Członek Wydziału Zenon C z e r w i ń s k i przedstawia pracę wspólną z Andrzejem J a s t r z ą b e m: Wpływ dodawanych jonów na zmianę potencjału adsorpcyjnego powstającego na granicy fazy krystalicznej $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ i jego roztworu nasyconego, cz. 1, (The Influence of Added Ions on the Change of the Adsorption Potential Arising on the Interface of the $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ Crystalline Phase and its Saturated Solution).

Członek Wydziału Zenon C z e r w i ń s k i przedstawia pracę wspólną z Henrykiem K a c z m a r k i e m: Wpływ dodawania jonów na zmianę potencjału adsorpcyjnego powstającego na granicy fazy krystalicznej $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ i jego roztworu nasyconego, Cz.2. (The Influence of Added Ions on the Change of the Adsorption Potential Arising on the Interface of the $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ Crystalline Phase and its Saturated Colution).

(Prace w druku w STUDIA jw., Sectio B, vol. 5 nr 6 pod wspólnym tytułem: Wpływ dodawanych jonów na zmianę potencjałów adsorpcyjnych powstających na granicy faz krystalicznych $\text{CuSO}_4 \cdot 5\text{H}_2\text{O}$ i $(\text{NH}_4)_2\text{SO}_4$ i ich roztworów nasyconych).

Członek Wydziału Janina H u r y n o w i c z przedstawia pracę Haliny N o w i c k i e j: Rozwój pobudliwości układu westibularnego królika w ontogenezie postnatalnej (L'évolution de l'excitabilité de l'appareil vestibulaire du lapin au cours de l'ontogenèse postnatale).

(Praca w druku w STUDIA jw., Sectio G, vol. 2 nr 4).

Członek Wydziału Ludmiła R o s z k ó w n a przedstawia pracę Zofii C h u r s k i e j: Późnoglacialne formy denudacyjne na zboczach pradoliny Noteci-Warty i doliny Drwęcy. (Lataglacial denudative Land Formes occuring on the Slopes of the Noteć - Warta icemarginal Streamway and the Drwęca Walley).

(Praca w druku w STUDIA jw., Sectio C, vol, 6 nr 1).

POSIEDZENIA KOMISJI ASTRONOMICZNEJ

Posiedzenie naukowe dnia 13 V 1963 r.

Roman A m p e l, Asocjacja w gwiazdozbiornie Kasjopei.

Stefania G r u d z i ń s k a, Identyfikacja linii emisyjnych w zmiennej długości okresowej o Ceti.

Posiedzenie naukowe dnia 4 XI 1963 r.

Stanisław G ą s k a, Orbity sztucznych satelitów.

Stefania G r u d z i ń s k a, Spektrofotometria komety Ikeya.

Posiedzenie naukowe dnia 2 XII 1963 r.

Robert G ł ę b o c k i, Czulość emulsji fotograficznych w zależności od czasu ich przechowywania.

Napoleon M a r o n, Efektywna długość fali dla emulsji IZSS i IZSA.

Walter W e g n e r, Ekstynkcja atmosferyczna w zakresie fotograficznym i fotowizualnym w zależności od pogody.

